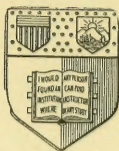

CYRUS R. CROSBY.

@

QL568

I2 B6

New York
State College of Agriculture
At Cornell University
Ithaca, N. Y.

Library

Ent.

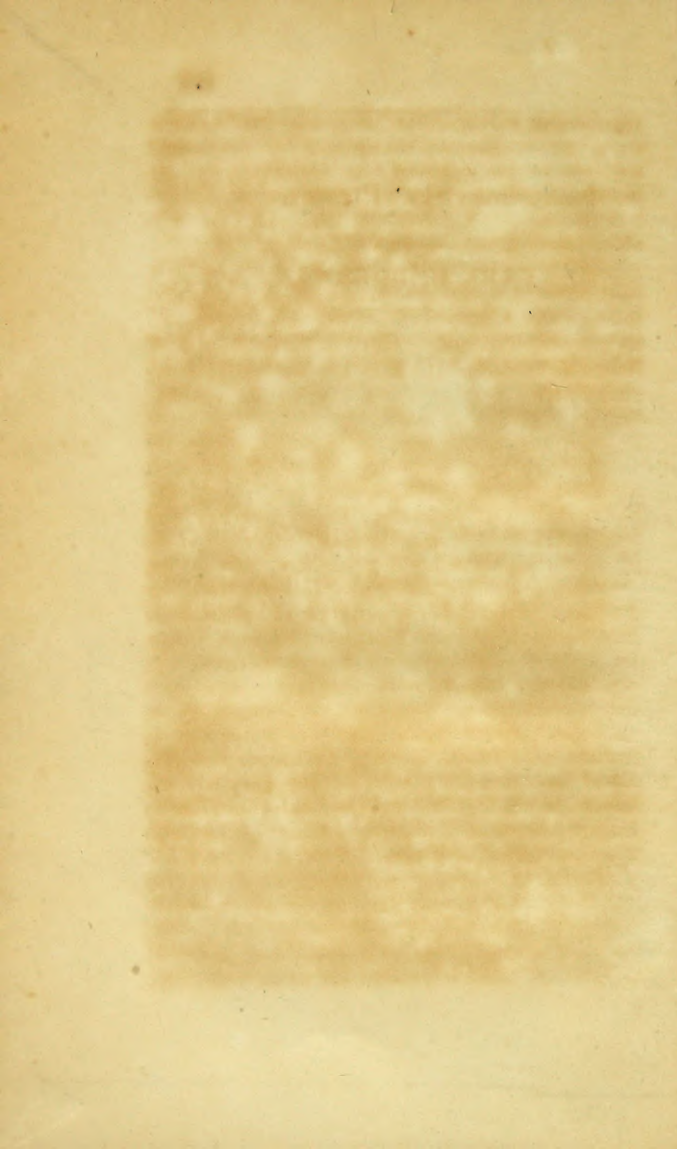
Cornell University Library
QL 568.I2B6

Skandinaviska pteromaliner,

3 1924 018 339 220

ent

35207

5. 50

Skandinaviska Pteromaliner,

beskrifna af

CARL H. BOHEMAN.

M. W.
(Fortsättning *).

Genom Professor DALMANS allt för tidiga bortgång, blefvo flera af de entomologiska afhandlingar, som han så mästerligt påbegynt, afbrutne; och man måste högligen beklaga, att de rika bidrag, som af honom outtröttligt blifvit sammanbringade, till kännedom om våra Svenska fjärilar, gått förlorade. Den synnerliga vigthan fästade vid nomenklaturen, utgör en af de större förtjensterna uti dess skrifter, och då jag genom nu varande zoologiska Intendenten Herr Professor FRIES's benägna åtgärd ägt tillfälle granska de af DALMAN bestämde, i Kongl. Vetenskaps-Academiens museum förvarade Pteromaliner; har jag beslutat efter förmåga och så fort min tid medgifver, fortsätta beskrifningen af de släkten uti denna familj, som ej af DALMAN medhunnos, med bibehållande af de namn, som blifvit af honom valda; och får jag härjemte till införande i Kongl. Vetenskaps-Academiens Handlingar ödmjukast bifoga beskrifning å Släktena *Torymus* och *Periglyphus*.

*) Se Kongl. V. A. Handl. 1822, pag. 394.

*See paper
by Dalman and now by
Boheman.*

@
QL 568 330
I 2 B 6

@ 87588

Torymus.

Character generis:

Antennæ insertæ medio frontis; æquales 11 articulatae, flagello tereti, sub-lineari; articulis contiguis (nec discretis).

Alæ superiores nervo marginali costam sequente, ramulo stigmatali brevissimo, punctiformi, nervo costali vix vel parum remoto.

Corpus elongatum, collare angustatum, thoracis segmentum dorsale oblique canaliculatum; scutellum magnum, sub-ovatum; abdomen feminae ovatum, compressum, subtus carinatum, oviducto exserto, sæpius longitudine abdominis, immo totius corporis.

Metamorphosis præsertim in Cynipedum larvis, in quibus gallam perforans aculeo elongato inserit ova.

Habitatio imaginis in fruticibus plantisque.

Etymologia: *τορᾶω* perforo, penetro.

Synon. Cynips. Latr.; Cynipidis et Diplolepidis species Fabr.; Peteromali species Swed.

Antennæ sæpius insertæ medio frontis inter oculos, basi distantes. Scapus verticem non superans, tenuis, medio non nihil incrassatus; flagellum elongatum, teres, basi attenuatum, sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, articulis 11 contiguis. Caput magnum, subrotundatum, thorace fere latius, antice visum modice convexum, postice concavum, thorace remotum. Prothorax distinctus, latitudine sæpe brevior, capite thoraceque angustior et humilior, supra modice convexus. Thorax proprie dictus brevis, ovatus, convexus, utrinque oblique canaliculatus, antrorsum declivis. Scutellum magnum, determinatum, subovatum vel sub-corda-

tum, supra modice convexum. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, petiolo minuto metathoraci affixum. Oviductus feminae semper exsertus, longitudine valde varians, seta intermedia e ventris carinati apice originem ducens: Pedes longiusculi, validi, postici longiores. Alae forma ut in reliquis hujus familiae, planae, subtilissime ciliatae, anteriorum nervus unicus, sub-costalis, a basi ultra medium costae productus, ibique ramulum stigmaticalem, brevissimum, punctiformem, a nervo costali vix vel parum remotum, emittens. Alae posticae nervulo sub-costali, obsoleto.

Color corporis varius, testaceus, cupreus, saepissime viridi-aureus, sericeus.

Mas et femina statura sub-similes, colore scapi, abdominis pedumque saepe discrepantes. Abdomine maris parvo, parum compresso, apice mutico, saepe truncato.

I. (MEGASTIGMUS). *Stigma incrassatum magisque determinatum. Collare majusculum. Corporis color non metallicus.*

1. *Torymus bipunctatus*: luteo-ferrugineus, thorace supra obscuriori, antennarum scapo pedibusque pallide testaceis; oviductu longitudine abdominis; alis pone medium macula sub-costali nigra notatis. ♂, ♀.

Pteromalus bipunctatus, SWEDERUS in Act. Holm. Anni 1795 3. pag. 205. 3.

Var. β. ferrugineus, collo pedibusque pallidioribus. ♂, ♀.

Var. γ. pallide testaceus, antennarum flagello obscuriori. ♀.

C.R. Crosby. Sept. 20. 11. 30.

Habitat passim in Westrogothia, Smolandia, Norvegia, atque in Scaniae Quercu.

Medius, magnitudine tamen varians. Caput thorace nonnihil latius, rotundatum, antice convexum, obsolete punctulatum, luteo-ferrugineum, parce pubescens. Oculi sat magni, remoti, sub-orbiculati, parum convexi, obscure brunnei. Antennæ insertæ medio frontis inter oculos, basi distantes; scapus verticem non superans, tenuis, linearis, pallide testaceus; flagellum capite vix duplo longius, fuscum, basi attenuatum, extrorsum sensim non nihil incrassatum; articulis contiguis, ultimo acuminato. Prothorax elongatus, thorace multo angustior, eoque non nihil dilutior, transversim evidenter strigosus. Thorax obscure ferrugineus, obsolete punctulatus, supra convexus, postice declivis. Scutellum sat magnum, apice obtuse rotundatum, tenue marginatum, supra parum convexum, subtiliter punctulatum, colore thoracis. Metathorax brevis, depressus, obscure ferrugineus. Pectus luteo-ferrugineum, nitidum. Abdomen longitudine thoracis, valde compressum, supra rotundato-elevatum, luteo-ferrugineum, nitidum, basi et dorso sæpe infuscatum. Oviductus feminae exsertus, longitudine abdominis, teres, reflexus, niger. Pedes longiusculi, validi, toti pallide testacei. Alæ hyalinae, pone medium prope costam macula rotunda, nigra notata.

2. *Torymus collaris*: luteo-ferrugineus, antennis oculisque nigris, vertice, thorace pectoreque nigro-variegatis, pedibus testaceis; oviductu longitudine corporis; alis pone medium puncto sub-costali nigro notatis. ♂, ♀.

Var. β. nigro-piceus, fronte linea transversa maculaque utrinque prothoracis, pedibusque testaceis.

Habitat in Smolandia, Westrogothia et Scania sat frequens.

Magnitudo et summa similitudo præcedentis; ab illo colore, oviducto feminae, longitudine corporis, abunde et bene distinctus. Caput thorace non nihil latius, rotundatum, antice convexum, vix punctatum, luteo-ferrugineum, parce sericeo-pubescent; vertice macula magna, oblongo-quadrata, transversim locata, atra, infra ad antennarum basin dilatata, decorato. Oculi sat magni, remoti, sub-orbiculati, nigri, parum prominuli. Antennae infra oculos magis versus os insertae; scapus verticem vix æquans, teres, linearis, supra niger, subtus sæpe luteus vel flavo-testaceus; flagellum capite vix duplo longius, nigrum, teres, attenuatum, extrorsum sensim incrassatum, apice acuminatum. Prothorax valde distinctus, capite thoraceque multo angustior, humilior, quam longus non nihil angustior, convexus, testaceus, apice ipso sæpe infuscatus, transversim strigosus, basi sub-constrictus. Thorax proprie dictus, ovatus, niger, macula utrinque ante alari testacea ornatus. Scutellum magnum, distinctum, oblongo-ovatum, apice thoracis adnatum, supra parum convexum, testaceum, apice infuscatum, in ipso apice linea transversa, elevata, flava, ornatum. Metathorax niger, obsolete punctatus. Pectus nigrum. Abdomen vix longitudine trunci, valde compressum, supra rotundato-elevatum, luteo-ferrugineum, nitidum, dorso sæpe infuscatum. Oviductus feminae longitudine corporis, tenuis, teres, reflexus, niger. Pedes longiusculi, validi, pallide testacei; femoribus

posticis interdum nonnihil infuscatis, coxis nigris. Alæ hyalinæ, pone medium prope costam puncto sat magno, rotundo, nigro, notatæ.

3. *Torymus dorsalis*: pallide testaceus, antennis oculisque brunneis, vertice thoracisque dorso viridibus, nitidis, abdomine supra obscuriori (in mare obscure viridi-æneo); oviductu longitudine dimidii corporis; alis pone medium puncto oblongo, nigro, ornatis. ♂, ♀. *Ichneumon dorsalis* Fabr. Ent. Syst. Suppl. 231, 218.

Diplolepis dorsalis Fabr. Syst. Piez. 151. 11.

Torymus chloronotus. Dalm. in Act. Holm. Ann. 1820.

Habitat in monte Kinnekulle et in Smolandia rarius; in Quercu Scaniae d. 29 Aug. Dom. ZETTERSTEDT.

Habitu et statura omnino *T. bipunctati*, sed triplo fere minor. Caput thorace nonnihil latius, sub-rotundatum, antice convexum, pallide testaceum, obsolete punctulatum; vertice macula magna, sub-quadrata, antice leviter rotundato-emarginata, viridi, nitida. Oculi sat magni, remoti, sub-rotundati, parum prominuli, brunnei. Antennarum scapus verticem vix superans, supra fucus, subtus pallide testaceus, gracilis, sub-linearis; flagellum capite fere duplo longius, teres, fuscum, extrorsum modice incrassatum, articulis contiguis, apicali acuminato. Prothorax valde distinctus, capite thoraceque angustior, humilior, quam longus latior, supra viridis, nitidus, transversim strigosus, lateribus et subtus pallide testaceus. Thorax dorso viridis, transversim subtiliter strigosus, lateribus saturate testaceus, macula oblonga pectorali, longitudinali,

nigra, ornatus. Scutellum subcordatum, convexum, viride micans, subtilissime punctulatum vel transversim sub-strigosum. Metathorax brevissimus, declivis, supra viridis, lateribus saturate testaceus. Abdomen vix longitudine trunci, valde compressum, supra rotundato-elevatum, rufo-testaceum, nitidissimum, dorso sæpe infuscatum. Oviductus longitudine dimidii corporis, tenuis, teres, reflexus, niger. Pedes longiusculi, validi, pallide testacei, coxis posticis interdum tarsisque apice semper fuscis. Alæ hyalinæ, pone medium prope costam puncto sat magno, oblongo, nigro, decoratæ.

Mas.: minor, angustior, lateribus metathoracis, coxis posticis obscure æneis; abdomine parvo, apice sub-truncato, obscure viridi-æneo.

II. (TORYMUS PROPR.) *Stigma parvum abbreviatum. Corpus metallicolor.*

a) *femoribus posticis dentatis.*

4. *Torymus dentipes*: cyaneus nitidus, sericeus, capite thoraceque crebre punctulatis, ore antennarum basi tibijs tarsisque testaceis; oviductu abdomine brevior; alis sub stigmate infuscatis; femoribus posticis subtus dente obtuso armatis. ♀.

Var.: β. obscure æneus, nitidus. ♀.

Hab. in pratis, fruticibus Westrogothiæ, Oelandiæ minus frequens.

Inter maximos hujus generis. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice modice convexum, cyaneo-virescens, nitidum, subtiliter crebre punctatum, pube brevissima, cinerea, sat dense obsitum. Os testaceum. Palpi fusci. Oculi laterales, ovati, brunnei vel fusci, parum promi-

nuli. Ocelli tres in vertice, sæpe testacei, interdum nigri, distincti. Antennæ medio fronti inter oculos insertæ, minus approximatae; scapus verticem non æquans, tenuis, medio parum incrassatus, æneus, in ipsa basi testaceus; flagellum scapo plus duplo longius, basi tenue, extrorsum incrassatum, apice modice acuminatum, totum nigrum. Prothorax latitudine multo brevior, thorace non angustior, cyaneus, nitidus, crebre punctulatus, pube depressa, cinerea, adpersus. Thorax cyaneus, nitidus, dorso utrinque oblique canaliculatus, undique crebre punctulatus, pube cinerea parce obsitus. Scutellum magnum, subcordatum modice convexum, cyaneum, nitidum, sat profunde crebre punctulatum, apice ipso læve, nitidissimum. Metathorax brevis, declivis, pone scutellum triangulariter elevatus, ibique tri-carinatus, transversim sat profunde strigosus, lateribus crebre punctulatus, colore et indumento thoracis. Abdomen vix longitudine trunci, sub-ovatum, supra modice convexum et compressum, dorso parum elevatum, cyaneum, nitidum, subtilissime punctulatum, pube cinerea præsertim apicem versus tenue adpersum, subtus carinatum. Oviductus ex apice superiore promi-nens, abdomine brevior, tenuis, sub-rectus, nigro-fuscus, pubescens, basi sæpe pallidiore. Femora omnia cum coxis cyanea, nitida, confer-tim punctulata, summo apice trochanteribusque testaceis; posticis subtus ante apicem dente, parvo armatis; tibiæ testaceæ, posticæ interdum medio infuscatæ; tarsi omnes pallide testacei, apice nigri. Alæ hyalinæ, stigmatè ramuloque fuscis, macula parva, obsoleta, fusca, sub stigmatè ornatae.

5. *Torymus armatus*: viridi-nitidus, sericeus, capite thoraceque crebre profunde punctatis,

tis, ore antennarum scapo pedibusque testaceis, femoribus posticis viridi-æneis, subtus dente acuminato armatis; oviductu longitudine corporis; alis imaculatis. ♂. ♀.

In Westrogothia, Oelandia, Smolandia passim legi; in foliis roridis horti Esperöd Scanæ, Dom. ZETTERSTEDT.

Species optime distincta. Magnitudine *T. dentipedis*; statura longiori, capite thoraceque profundius punctatis, colore pedum, oviductu longitudine corporis, ab illo bene et abunde distinctus.

Caput sat magnum, rotundatum, antice modice convexum, viridi-sericeum nitidum, sat profunde crebre punctatum. Os testaceum. Oculi laterales, ovati, dilute brunnei, parum prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri, distincti. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, nec basi approximatae; Scapus vertice humilior, tenuis, linearis, testaceus; flagellum capite dimidio longius, teres, apicem versus perparum incrassatum, nigrum, pubescens, articulis contiguis ultimo acuminato. Prothorax latitudine non nihil brevior, thorace angustior, illique concolor, profunde crebre punctatus. Thorax viridi-sericeus, nitidus, profunde crebre punctatus, dorso convexus, utrinque oblique canaliculatus, postice declivis. Scutellum magnum, sub-cordatum, modice convexum, viridi-sericeum, profunde punctatum, apice ipso læve nitidissimum. Metathorax brevis, declivis, non elevatus, sub-læve, viridi-sericeus, nitidus. Abdomen longitudine fere trunci, sub-ovatum, compressum, viridi-sericeum, nitidissimum, impunctatum. Oviductus longitudine corporis, tenuis, sub-reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, sat robusti, flavo-testacei; co-

xis viridi-sericeis; femora anteriora, sæpe lineola viridi-sericea ornata, postica viridi-sericea, nitida, punctatissima, subtus ante apicem dente acuto armatis, apice cum trochanteribus testacea; tarsorum non nisi ungulis fuscis. Alæ omnino hyalinæ, immaculatæ, stigmatibus ramuloque fuscis.

Mas: ita convenit colore feminæ, ut de identitate speciei non dubium. Antennarum scapus basi tantum testaceus, abdomine parvo, apice subtruncato, obscure cupreo-æneo, tibiis posticis medio interdum infuscatis.

6. *Torymus militaris*: viridi-sericeus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus, ore testaceo, antennarum scapo, abdomine pedibusque cyaneis, geniculis, tibiis apice tarsisque pallidis; oviductu longitudine abdominis; alis immaculatis; femoribus posticis subtus obsolete dentatis. ♀.

Lectus in graminosis Scanix mense Junii a Dom. ZETTERSTEDT.

Parvus, statura omnino *T. dentipedis*, cui similis, sed triplo fere minor, abdomine cyaneo, pedibus aliter coloratis, alis hyalinis, immaculatis, ab illo mox distinctus. Caput latitudine thoracis, antice visum subrotundatum, ad os non nihil prominens, modice convexum, viridi-cyaneum nitidum, subtiliter crebre punctulatum, albo-sericeum. Os testaceum. Oculi laterales, ovati, glauci, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, testacei. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, basi distantes; scapus vertice manifeste brevior, tenuis, linearis, cyaneus; flagellum capite vix dimidio longius, sensim et modice incrassatum, sub-teres, apice acuminatum, nigrum, articulis sericeo-nitentibus. Prothorax latitudine

multo brevior, thorace non nihil angustior, viridi-cyaneus, sericeus, subtiliter crebre punctulatus. Thorax brevis, convexus, viridi-cyaneus, nitidus, undique subtiliter confertim punctulatus, dorso utrinque oblique canaliculatus, postice vero declivis. Scutellum magnum, sub-cordatum viridi-cyaneum, nitidum, punctulatum. Metathorax brevis, declivis, medio non elevatus, viridi-sericeus, subtiliter punctulatus. Abdomen longitudine thoracis, compressum, subtus carinatum, cyaneum, nitidissimum obsolete crebre punctulatum. Oviductus longitudine abdominis tenuis, teres, sub-rectus, niger, pubescens. Pedes longiusculi; coxæ omnes corpori concolores; femoribus cyaneis, apice testaceis, posticis subtus ante apicem dente obsolete armatis; tibiis cyaneis, basi apiceque cum tarsis pallidis. Alæ albido-hyalinæ, immaculatæ, stigmatè ramuloque fuscis.

b) *femoribus omnibus muticis.*

1) *Antennarum scapo in femin. flavo.*

*) *Abdomine ad basin lutescente.*

7. **Torymus nobilis:** cyaneo-sericeus, nitidus, sat crebre subtiliter punctulatus, scapo, ore pedibusque luteis, abdomine luteo, basi et dorso postico cupreo-æneo; oviductu abdomine longiore. ♂, ♀.

Var. β. viridi-sericeus, nitidus, vertice cyaneo. ♀.

Var. γ obscure viridi-æneus, nitidus, vertice concolore. ♀.

Habitat in Smolandia, Westrogothia passim; in Scania frequens. Dom. ZETTERSTEDT et DAHLBOM.

Medius in hoc genere. Caput sat magnum, latitudine thoracis, sub-rotundatum, antice modice

convexum, cyaneum, nitidum, sat crebre subtiliter punctulatum, albo-sericeum. Ore palpisque testaceis. Oculi laterales, sat magni, ovati, glauci, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennæ mediæ fronti inter oculos sitæ, nec basi approximatae; scapus altitudine verticis, tenuis, sub-linearis, medio parum incrassatus, luteo-testaceus; flagellum scapo plus duplo longius, extrorsum sensim sed modice incrassatum, apice acuminatum, nigrum, vix pubescens. Prothorax latitudine multo brevior, thorace non nihil angustior, cyaneo-sericeus, undique minus crebre subtiliter punctulatus. Thorax brevis convexus, cyaneus, nitidus, sat crebre subtiliter punctulatus, pilis minutissimis albidis adpersus. Scutellum magnum, sub-cordatum, modice convexum, cyaneum, nitidum, superficie ut in thorace. Metathorax brevis, declivis, cyaneo-sericeus, subtiliter punctulatus. Abdomen longitudine thoracis, sub-ovatum, compressum, subtus carinatum, luteo-testaceum, nitidissimum, ipsa basi et dorso postico cupreo-æneum. Oviductus abdomine non nihil longior, tenuis, teres, modice reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, luteo-testacei, coxis plus minusve ad basin cyaneo-tinctis, interdum fere immaculatis; tarsis testaceis, articulo apicali fusco. Alæ hyalinæ, immaculatæ, stigmate ramuloque fuscis.

Mas: non nihil minor, antennarum scapo, basi tantum testaceo, abdomine parvo, apice subtruncato, mutico.

8. *Torymus chrysocephalus*: viridi-sericeus, nitidus, confertim subtiliter punctulatus, capite aureo, antennis apicem versus magis incrassatis, ore piceo; abdomine æneo, basi

lutescente; oviductu vix longitudine abdominis; pedibus luteo-flavis, coxis æneis, femoribus anticis basi infuscat. ♀.

Habitat in Smolandia ad Anneberg rarius.

Magnitudo, statura et summa similitudo præcedentis, variat etiam dimidio minor; capite aureo, antennis apicem versus magis incrassatis, abdomine basi tantum obsolete lutescente, oviductu non nihil brevior, ab illo facile distinctus. Caput magnum, thorace latius, sub-rotundatum, aureum nitidum, sericeum, subtilissime crebre punctulatum. Mandibulis palpisque nigro-piceis. Oculi laterales, sat magni, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennarum scapus verticem vix æquans, tenuis, medio parum incrassatus, obscure testaceus; flagellum scapo plus duplo longius, basi tenue, extrorsum magis quam in congeneribus incrassatum, nigrum, articulo ultimo modice acuminato. Prothorax latitudine non nihil brevior, thorace angustior et humilior, viridi-sericeus, nitidus, evidenter etsi subtiliter crebre punctulatus. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique impressus, viridis, sericeus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus. Scutellum sat magnum, sub-cordatum, modice convexum, viride, nitidum, subtiliter crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridi-sericeus, cyaneo-micans. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, viridi-æneum, nitidissimum, impunctatum, mox pone basin transversim flavo-lutescens. Oviductus vix longitudine abdominis, tenuis, teres, reflexus, niger. Pedes longiusculi, validi, saturate testacei; coxæ omnes cyanæ, apice interdum testaceæ; femora antica lineola viridi-ænea ornata; tarsis pallide testaceis, ungulis nigris.

Alæ albido-hyalinæ, nervo marginali stigmatique fusco-testaceis.

9. *Torymus Cynipedis*: viridi-sericeus, nitidus, capite thoraceque crebre punctulatis, vertice aureo, ore testaceo; abdomine cupreo-æneo, nitidissimo, segmento primo apice lutescente; oviductu longitudine corporis, pedibus luteo-flavis, coxis æneis. ♂. ♀.

Ichneumon Cynipedis Fabr. Ent. Syst. II. 187 223. Linn. Syst. Nat. II. 939, 68. Fn. Svec. 409. 1639.

Diplolepis Cynipedis Fabr. Syst. Piez. 152, 17.

Habitat in Smolandia et Westrogothia frequens; in Scania Dom. ZETTERSTEDT.

Nimis quidem affinis *T. nobilis* var β . attamen bene distinctus, colore lætiore, punctura capitis thoracisque profundiore; vertice aureo, oviductu longitudine corporis.

Caput sat magnum, thoracis medio fere latius, antice visum quam latum brevis, supra parum convexum, læte viridi-sericeum, crebre punctulatum; vertice aureo. Mandibulis palpisque testaceis. Oculi sat magni, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, cuprei. Antennarum scapus testaceus, tenuis, sub-linearis, vel medio parum incrassatus, verticem non superans; flagellum scapo plus duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim incrassatum, apice acuminatum; totum nigrum. Prothorax latitudine brevior, thorace non nihil angustior et humilior, viridi-sericeus, nitidus, sub-cupreus, crebre sat profunde punctatus. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique canaliculatus, læte viridis, sericeus, sat profunde crebre punctatus. Scutellum sat magnum, semi-cordatum, modice

convexum, colore et punctura thoracis. Metathorax brevis, declivis, læte viridi-sericeus, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, viridi-æneum, nitidissimum, impunctatum, segmento primo apicem versus plus minusve lutescente. Oviductus longitudine corporis, tenuis, teres reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, testacei; coxæ omnes viridi-sericeæ, apice testacæ; tarsi pallide testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatique testaceis.

Mas: differt: antennarum scapo nigro; abdomine parvo, apice truncato, mutico, basi obsolete lutescente.

10. *Torymus abdominalis*: læte viridi-sericeus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus, ore testaceo, vertice aureo; abdomine flavo-testaceo nitidissimo, dorso postico infuscato; oviductu longitudine fere corporis; pedibus testaceis, coxis concoloribus. ♀.

Habitat in Smolandia ad Anneberg rarius.

Statura et similitudo præcedentis, sed duplo minor, subtiliter punctulatus, abdomine flavo-testaceo, dorso postico tantum obscuriore, coxis testaceis. Caput sat magnum, thoracis medio fere latius, antice visum quam latum brevius, supra parum convexum, læte viridi-sericeum; subtiliter crebre punctulatum; vertice aureo. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, cuprei. Antennarum scapus verticem vix superans, gracilis, sub-linearis. I. apice parum crassior, pallide testaceus; flagellum capite dimidio longius, teres, nigrum, extrorsum sensim modice increas-

satum, articulis contiguis, apicali acuminato. Prothorax latitudine brevior, thorace non nihil angustior et humilior, viridi-sericeus: ad cupreum non nihil vergens, nitidus, subtiliter crebre punctulatus. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique canaliculatus, læte viridi-sericeus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus. Scutellum sat magnum, semi-cordatum, modice convexus, punctura et colore prothoracis. Metathorax brevis, declivis, læte viridi-sericeus, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, flavo-testaceum, nitidissimum, impunctatum, dorso postico obscuriore, saturatiore. Oviductus longitudine fere corporis, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, dilute testaceo-flavi, coxis concoloribus. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatique testaceis.

11. **Torymus Galii**: cœruleo-virescens, nitidus, capite thoraceque subtilissime punctulatis, ore testaceo, abdomine cyaneo, nitidissimo, subtus testaceo; oviductu longitudine trunci, pedibus flavis, femoribus medio viridibus. ♂. ♀.

E gallis Galii veri exclusus. Dom. DALMAN.
Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.

Inter minimos. *T. abdominali* dimidio minor. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice visum latitudine parum brevius, supra modice convexus, cœruleo-viride, subtiliter confertim punctulatum, albo-sericeum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ,

basi distantes; scapus vertice humilior, tenuis, linearis, testaceus; flagellum capite dimidio longius, teres, apicem versus sensim modice incrassatum, nigrum, apice acuminatum. Prothorax latitudine multo brevior, thorace non nihil angustior et humilior, puchre viridi-coerulescens, nitidus, crebre punctulatus, albo-sericeus. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique canaliculatus, viridi-coerulescens, nitidus, subtiliter crebre punctulatus. Scutellum sat magnum, subcordatum, supra modice convexus, colore et punctura thoracis. Metathorax brevis, declivis, læte viridi-coerulescens, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cyaneum, nitidissimum, impunctatum, subtus plus minusve testaceum. Oviductus longitudine thoracis cum capite, tenuis, teres, reflexus, niger pubescens. Pedes longiusculi, validi; coxæ corpori concolores; femora viridi-ænea, basi apiceque plus minusve testacea; tibiæ totæ testacæ medio infuscatæ; tarsi omnes flavo-testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervo marginali, stigmataque fuscis.

Mas: paullo minor, angustior, antennarum scapo basi tantum testaceo; abdomine parvo, apice truncato, mutico, basi lutescente; tibiis posticis magis infuscatis.

12. *Torymus fulgidus*: rubro-cupreus, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque subtiliter punctulatis, ore pedibusque saturate flavo-testaceis, fronte et metathorace æneis; abdomine compresso, testaceo, basi rubro-cupreo, dorso postico cyaneo, nitidissimo; oviductu corpore longiore. ♀.

Habitat in Smolandia, Ostrogothia et Vestrogothia, rarius.

Species optime distincta, inter maximos hujus generis. *T. armato* statura sub-similis, sed dimidio major. Caput sat magnum, thorace non nihil latius, rotundatum, supra modice convexum, cupreo-æneum, nitidum, albo-sericeum, subtiliter sat crebre punctulatum; genæ sub-cupratæ; vertice rubro-cupreo, nitido. Ore palpisque obscure testaceis. Oculi sat magni, ovati, nigri, parum prominuli. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, basi distantes; scapus verticem non superans, tenuis, sublinearis vel medio parum incrassatus, testaceus; flagellum scapo duplo longius, teres, apicem versus parum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, pubescens. Prothorax latitudine brevior, thorace non nihil angustior et humilior, rubro-cupreus, nitidus, albo-sericeus, subtiliter sat crebre punctatus. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim ampliatus, convexus, colore punctura et indumento prothoracis. Scutellum magnum, sub-cordatum, parum convexum, rubro-cupreum, nitidum, subtiliter minus crebre punctatum, albo-sericeum. Metathorax brevis, declivis, viridi-æneus ad cupreum non nihil vergens, nitidus, obsolete punctulatus, subtilissime pubescens. Abdomen sub-ovatum, compressum, subtus carinatum, flavo-testaceum, nitidissimum, obsolete remote punctatum, in ipsa basi supra rubro-cupreum, dorso postico lateribusque versus apicem cyaneum, pube brevissima, depressa, albida adpersum. Oviductus corpore non nihil longior, tenuis, teres, reflexus, niger; pubescens. Pedes longiusculi, validi, saturate testacci; coxis anticis basi rubro-cupreis,

intermediis et posticis viridi-cupreis; tarsi pal-
lide flavescentes, ungulis nigris. Alæ hyalinæ,
medio longitudinaliter dilutius infuscatæ, nervo
marginali stigmatique fuscis.

**) *Abdomine etiam ad basin metallicolore.*

13. *Torymus fastuosus*: cupreo-æneus, niti-
dus, capite thoraceque confertim profunde
punctatis, ore testaceo; scutello apice im-
punctato; abdomine parum compresso, niti-
dissimo; oviductu longitudine abdominis;
coxis femoribusque viridi-cupreis, tibiis an-
ticis testaceis, posterioribus fuscis, tarsis
testaceis. ♀.

Habitat in Smolandia ad Anneberg rarissime.

Longitudo *T. dentipedis*, sed multo cras-
sior. Caput magnum, sub-rotundatum, quam
latum non nihil tamen brevior, supra modice
convexum, cupreo-æneum, nitidum, confertim
sat profunde punctatum. Os testaceum. Palpi
fusci. Oculi laterales, sat magni, ovati, brunnei,
modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri,
nitidi, difficiliter discernendi. Antennæ mediæ
fronti inter oculos insertæ; scapus testaceus, line-
aris, vertice humilior; flagellum scapo duplo lon-
gius, teres, extrorsum sensim modice incrassa-
tum, apice acuminatum; totum nigrum, pube-
scens. Prothorax latitudine non nihil brevior,
thorace angustior, convexus, viridi-cupreus, se-
riceus, crebre sat profunde punctatus. Thorax
brevis, crassus, supra convexus, utrinque obli-
que canaliculatus, cupreo-æneus, nitidus, crebre
sat profunde punctatus. Scutellum magnum,
sub-cordatum, supra modice convexum, a basi
ultra medium cupreum, profunde punctatum,

apice ipso impunctatum, æneum, nitidum. Metathorax brevis, declivis, basi pone scutellum cupreo-æneus, deinde viridi-æneus, punctulatus. Abdomen ovatum, crassum, parum compressum, subtus carinatum, viridi-æneum, nitidissimum; segmentorum basi læte cupreo-micantibus. Oviductus longitudine abdominis, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, viridi-cuprei, nitidi; tibiis anticis testaceis, medio nonnihil infuscatis, Posterioribus fuscis; tarsis omnibus testaceis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatique fuscis.

14. *Torymus amoenus*: cupreo-æneus, nitidus, capite, thorace scutelloque profunde punctatis; ore testaceo; thorace lateribus violaceo; abdomine parum compresso, cupreo-cyaneo, nitidissimo; oviductu abdomine longiore; pedibus saturate testaceis, coxis æneis, femoribus posticis medio cupreo-cyaneis. ♀.

Lectus in Kinnekulle et in Smolandia, rarius.

Magnitudo et fere statura *T. fastuosi*; colore pedum, scutello undique punctato, oviductu longiore, ab illo mox distinctus. Caput sat magnum, latitudine thoracis, sub-rotundatum, antice visum parum convexum, cupreo-æneum, nitidum, crebre minus profunde punctatum, albo-sericeum; genæ sub-cupratæ; fronte viridi-ænea, cupreo-micante. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, nigro-brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, nigri. Antennarum scapus verticem non superans, tenuis, sub-linearis, testaceus; flagellum scapo plus duplo longius, extrorsum sensim incrassatum, teres, nigrum, tenue pubescens. Prothorax latitudine brevior, thorace non nihil an-

gustior et humilior, cupreo-æneus, nitidus, albo-sericeus, crebre sat profunde punctatus. Thorax brevis, crassus, convexus, lateribus cupreo-violeaceis, politis, colore, punctura et indumento prothoracis. Scutellum magnum, subcordatum, supra parum convexus, cupreo-æneum, nitidum, undique profunde punctatum. Metathorax brevis, declivis, viridi-æneus ad cupreum vergens, nitidus, subtilissime punctulatus. Abdomen ovatum, crassum, parum compressum, subtus carinatum, cupreo-cyaneum, basi viridi-æneum nitidissimum. Oviductus longitudine capitis cum thorace, reflexus, tenuis, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi; coxis cupreo-æneis, apice testaceis; femoribus saturate testaceis, posticis cupreo-cyaneis, basi apiceque testaceis; tibiis tarsisque flavo-testaceis, ungulis tarsorum atris. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatum fuscis.

15. *Torymus speciosus*: obscure rubro-cupreus, capite, thorace scutelloque subtiliter crebre punctulatis; ore testaceo; thorace lateribus cupreo, nitido; abdomine cupreo, nitidissimo; oviductu corpore dimidio longiore, pedibus testaceis, coxis posticis basi rubro cupreis. ♀.

Specimen, in Scania ad Abusa lectum, a Celeb. Dom. ZETTERSTEDT benevole communicatum.

Affinis *T. amoeni*, sed gracilior; colore obscuriore, capite, thoraceque subtilius punctulatis, coxis testaceis, oviductu corpore dimidio longiore, femoribus posticis testaceis, unicoloribus, ab illo distinctus. Caput sat magnum, latitudine thoracis, sub-rotundatum, antice parum convexus, obscure rubro-cupreum, albo-sericeum, subtiliter crebre punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, ob-

scure brunnei, parum prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri, difficiliter discernendi. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, basi distantes; scapus verticem æquans, tenuis, sub-linearis, vel medio parum incrassatus, testaceus; flagellum capite dimidio longius, apicem versus sensim perparum incrassatum, nigrum, parce pubescens, apice acuminatum. Prothorax latitudine brevior, thorace angustior et humilior, obscure rubro-cupreus, albo-sericeus, subtiliter crebre punctulatus. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique canaliculatus, colore, punctura et indumento prothoracis, lateribus pectoris cupreis, nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, obscure rubro-cupreum, subtiliter crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, rubro-cupreus, nitidus, vix punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cupreum, nitidissimum. Oviductus corpore dimidio longiore, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, toti testacei; coxis posticis basi rubro-cupreis; tarsis omnibus pallide testaceis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatique fusco-testaceis.

- 16. *Torymus bedeguaris*:** viridi-sericeus, nitidus, capite thoraceque confertim strigosis, profunde remote punctatis, vertice cupreo, fronte carinata, ore obscure testaceo; abdomine viridi-æneo, nitidissimo; oviductu longitudine fere corporis; pedibus testaceis, coxis intermediis et posticis viridi-æneis. ♂, ♀.
Ichneumon bedeguaris: FABR. Ent. Syst. II. p. 181, 215. — LINN. Syst. Nat. II. 993, 63. Faun. Svec. p. 408. 1634.
Diptolepis bedeguaris: Fabr. Syst. Piez. 150, 6.

E. larvis Cynipidis Rosæ copiose exclusus.

T. armato longior et gracilior, sed variat etiam dimidio minor. Caput sat magnum, subrotundatum, antice visum parum convexum, viridi-sericeum, sæpe cupreo-micans, nitidum, profunde minus crebre punctatum, superficie interjacente subtilissime coriacea; vertice rubro-cupreo; fronte inter et infra antennis longitudinaliter carinata. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, ovati, glauci vel brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennarum scapus verticem non superans, tenuis, medio non nihil incrassatus, testaceus, apice sæpe infuscatus; pedicellus obconicus, interdum fusco-testaceus; flagellum scapo duplo longius, extorsum sensim perparum incrassatum, articulis contiguis, apicali acuminato. Prothorax latitudine vix brevior, thorace non nihil angustior et humilior, supra convexus, viridi-sericeus, nitidus, profunde minus crebre punctatus, superficie reliqua subtilissime strigosa. Thorax brevis, convexus; utrinque oblique canaliculatus, colore et punctura prothoracis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, apice marginatum, viridi-sericeum, profunde remote punctatum, undique subtilissime strigosum. Metathorax brevis, declivis, viridi-cœrulescens, nitidus, subtiliter punctatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, viridi-æneum, nitidissimum, supra cupreo-cyaneo micante. Oviductus longitudine fere corporis, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, testacei; coxis intermediis et posticis corpori concoloribus. Alæ hyalinæ, anticæ medio longitudinaliter obsolete infuscatæ.

Mas: non nihil minor, gracilior, antennarum scapo obscuro vel interdum basi tantum testaceo, abdomine parvo, modice compresso, cupreo-micante.

- 17. *Torymus elegans*:** viridi-sericeus, nitidus, capite thoraceque confertim sat profunde punctatis; fronte carinata; ore testaceo; thorace convexiore, lateribus cupreo; abdomine cupreo-æneo, nitidissimo; oviductu longitudine corporis; pedibus saturate testaceis, coxis omnibus viridi-cyaneis. ♂, ♀.

Habitat in Smolandia rarius.

Magnitudo præcedentis, ab illo capite thoraceque confertim sat profunde punctulatis, thorace crassiori, convexiori, coxis omnibus viridicupreis, oviductu nonnihil longiore, distinctus. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice visum parum convexum, viridi-sericeum, nitidum, inter et infra oculos longitudinaliter carinatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, parum prominuli, nigri. Antennarum scapus verticem non superans, gracilis, sublinearis vel medio parum incrassatus, subtestaceus; flagellum capite dimidio longius, teres, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum. Prothorax antice capite manifeste angustior, latitudine non nihil brevior, supra convexus, viridi-sericeus, ad cupreum vergens, nitidus, confertim sat profunde punctulatus, tenuissime albido-pubescent. Thorax crassus, convexus, prothoraci concolor, lateribus cupreis, nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, nitidum, pube brevissima albida adpersum. Metathorax brevis, declivis, viridi-æneus, nitidus, subtilissi-

me punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cupreo-æneum, nitidissimum, impunctatum. Oviductus longitudine corporis, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes saturate testacei; coxæ omnes corpori concolores; tarsis albidis, unguis nigris. Alæ hyalinæ, im-maculatæ, nervo marginali stigmatique fuscis.

Mas: minor, gracilior, abdomine parvo, cupreo, femoribus posticis extus viridi-æneis.

18. *Torymus purpurascens*: viridi-sericeus, nitidus, capite thoraceque sat profunde minus crebre punctulatis; fronte carinata; ore testaceo; metathorace viridi-cupreo; abdomine purpurascente, nitidissimo, segmento primo æneo; oviductu longitudine abdominis, pedibus saturate testaceis, coxis æneis. ♂, ♀ *Ichneumon purpurascens*. FABR. Ent. Syst.

Suppl. 231, 220.

Diptolepis purpurascens. FABR. Syst. Piez. 151, 15.

Habitat in Smolandia et Norvegia frequens; in Scania ad Esperöd. DOM ZETTERSTEDT.

Medius, magnitudine tamen varians. Caput sat magnum, thorace latius, sub-rotundatum, supra modice convexum, viridi-sericeum, interdum viridi-cupreum, nitidum, sat profunde minus crebre punctulatum; fronte intra et infra oculos carinata. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni; laterales, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice distincti, testacei. Antennarum scapus verticem æquans, tenuis, medio perparum incrassatus, testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, pubescens. Prothorax latitudine

parum brevior, thorace angustior et humilior, convexus, minus crebre sat profunde punctulatus, viridi-sericeus, nitidus, interdum ad cupreum vergens. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique canaliculatus, colore punctura et indumento prothoracis, lateribus cupreis, nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, punctis majusculis, remotis, impressum, superficie reliqua subtilissime coriacea. Metathorax brevis, declivis, viridicupreus, nitidus, subtiliter strigosus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cyaneocupreum, nitidissimum, segmento primo æneo. Oviductus longitudine abdominis, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, saturate testacei; coxæ omnes corpori concolores; tarsi pallide testaceis, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali, stigmatæque fuscis.

Mus: minor, gracilior, scapo obscure nigro; abdomine parvo, apice subtruncato, mutico; femoribus posticis interdum in medio viridi-æneis.

- 19. *Torymus brachyurus*:** pucillus, viridisericeus, nitidus, capite thoraceque subtiliter confertim punctulatis; fronte carinata; ore testaceo; abdomine minus compresso, purpurascente, nitidissimo, segmento primo æneo; oviductu brevi, vix longitudine dimidii abdominis; pedibus saturate testaceis, coxis femoribusque posticis, viridi-æneis. ♀.
Var.: β femoribus omnibus medio infuscat. ♀.

Hab. in Vestrogothia et Smolandia rarius. *Var.* β . in Scania Dom. ZETTERSTEDT.

Inter minimos hujus generis; oviductu brevi, vix longitudine dimidii abdominis, a conge-

neribus facile distinctus. Caput sat magnum, antice visum parum convexum, viridi-sericeum, subtiliter confertim punctulatum; fronte inter et infra oculos longitudinaliter carinata. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, testacei. Antennæ insertæ mediæ fronti inter oculos, basi distantes; scapus vertice humilior, tenuis, sub-linearis, vel medio parum incrassatus, testaceus; flagellum scapo duplo longius, sensim sed perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus, sensim ampliatus, supra convexus, viridi-sericeus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus; collari brevi, concolore. Lateribus thoracis viridi-æneis, nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, interdum cupreo-micans, undique subtiliter crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidissimus. Abdomen thorace brevius, ovatum, modice compressum, subtus carinatum, cupreo-cyaneum, basi viridi-nitidissimum. Oviductus ex apice superiore prominens, vix longitudine dimidii abdominis, validus, rectus, niger, pubescens. Pedes forma hujus generi vulgari, saturate testacei; coxæ omnes æneæ, anticæ apice testaceæ; femora postica viridia, apice pallida; tarsi pallide flavescents, ungulis fuscis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatæque fuscis.

- 20. *Torymus nigricornis*:** læte viridi-nitidus, sericeus, capite thoraceque confertim punctulatis; ore palpisque testaceis; abdomine thoraci concolore, nitidissimo; ovidu-

ctu corpore longiore; pedibus pallide testaceis, coxis femoribusque posticis medio læte viridi-æneis. ♀.

Ichneumon nigricornis. FABR. Ent. Syst. II. 185, 216.

Diptolepis nigricornis. FABR. Syst. Piez. p. 150, 7.

Habitat in monte Kinnekulle et in Smolandia passim. E gallis globosis, rubicundis, glabris, paginæ inferioris foliorum Querc. Roboris exclusus.

T. armato magnitudine æqualis, nonnihil tamen gracilior; variat etiam dimidio minor. Caput sat magnum, thorace latius, læte viridi-sericeum, nitidum, subtiliter confertim punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, testacei. Antennarum scapus, tenuis, medio parum incrassatus, subtus pallide testaceus, verticem haud superans; flagellum scapo duplo longius, extrorsum sensim perparum incrassatum, totum nigrum, pubescens. Prothorax latitudine brevior, thorace nonnihil angustior et humilior, læte viridi-sericeus, confertim punctulatus. Thorax brevis, supra modice convexus, utrinque oblique canaliculatus, colore et punctura prothoracis, lateribus viridi-nitidis. Scutellum magnum; subcordatum, supra parum convexum, læte viridi-sericeum, sat profunde crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, læte viridi-auratus, obsoletissime strigosus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, læte viridis, pube depressa albida parce adpersum. Oviductus corpore non nihil longior, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, di-

lute testacei; coxæ omnes corpori concolores; femoribus posticis medio viridibus; tarsis pallide testaceis, unguis nigris. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatæque testaceo-fuscis.

Variat interdum femoribus posticis saturate testaceis, immaculatis.

21. *Torymus abbreviatus*: læte viridi-nitidus, sericeus, capite thoraceque subtiliter crebre punctulatis; ore testaceo thorace crasso, convexo; abdomine thorace concolore, nitidissimo; oviductu abdomine nonnihil longiore; pedibus testaceis, coxis æneis, femoribus anticis basi, intermediis subtus, posticis medio viridibus, tibiis posticis fusco-annulatis. ♀.

Var. β. pedibus testaceis, femoribus posticis medio viridibus.

Var. γ. pedibus saturate testaceis, immaculatis.

Habitat in Smolandia et Norvegia rarius.

Colore præcedentis, sed brevior et crassior, oviductu abdomine parum longiore, ab illo mox distinctus. Caput sat magnum, thorace vix latius, antice visum modice convexum, viridi-sericeum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum; fronte infra oculos carinata. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Antennarum scapus verticem vix æquans, tenuis, medio parum incrassatus, subtus testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrosum sensim perparum incrassatum, teres, apice acuminatum, nigrum, pubescens. Prothorax latitudine brevior, antice capite manifeste angustior, convexus, viridi-sericeus, nitidus, subtiliter confertim pun-

ctulatus. Thorax brevis, crassus, convexus, colore et punctura prothoracis, lateribus viridicupreis, nitidis. Scutellum, magnum, sub-cordatum, viridi-cerulescens confertim punctulatum, subtilissime pallide-pubescens. Metathorax brevis, declivis, viridi-sericeus, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, læte viridis, nitidissimum, pube depressa, albida, parce adpersum. Oviductus abdomine non nihil longior, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, saturate testacei, coxæ omnes corpori concolores; femoribus anticis a basi ad medium, intermediis subtus, posticis medio viridibus; tibiæ posticæ nigro-fuscæ, basi apiceque testaceæ; tarsi omnes albidi, apice fusci. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmateque fusco-testaceis.

22. *Torymus viridissimus*: læte viridi-nitidus, sericeus, capite thoraceque confertim punctulatis; ore testaceo; abdomine thoraci concolore, nitidissimo; oviductu abdomine non nihil longiore; pedibus testaceis, coxis æneis. ♀.

Var. β. viridi-sericeus, pedibus testaceis, femoribus tibiisque posticis medio viridibus. ♂, ♀.

Var. γ. viridi-auratus, pedibus testaceis. ♀.

Var. δ. viridi-cupreus, femoribus posticis vel flavis vel medio obsolete viridi-æneis. ♀.

Habitat in Smolandia et Norvegia frequens; in Scania Dom. ZETTERSTEDT.

Præcedenti dimidio minor et ultra, gracilior. Caput sat magnum, sub rotundatum, antice modice convexum, viridi-nitidum, albo-se-

riceum, crebre subtiliter punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, obscure brunnei. Ocelli tres in vertice, distincti, nigri, interdum testacei. Antennæ mediæ fronti insertæ, basi non approximatae; scapus verticem æquans, tenuis, medio parum incrassatus, subtus testaceus, apice sæpe infuscatus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim modice incrassatum, nigrum, apice acuminatum. Thorax brevis, antice capite manifeste angustior, posticum versus ampliatus, supra modice convexus, viridi-nitidus, crebre punctulatus, subtilissime albido-pubescent, collare concolore, lateribus viridi-nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, modice convexum, viridi-sericeum, subtiliter confertim punctulatum. Metathorax brevis, declivis, colore thoracis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, viridi-cupreum, nitidissimum, pube brevissima, depressa, albida adpersum. Oviductus abdomine non nihil longior, niger pubescens. Pedes saturate testacei; coxæ omnes corpori concolores; tarsis albidis, apice fuscis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmateque obscure testaceis.

Mas. minor, gracilior, antennarum scapo basi testaceo, femoribus tibiisque posticis medio viridibus, abdomine parvo, apice sub-truncato, mutico.

- 23. *Torymus euchlorus*:** viridi-nitidus, sericeus, capite thoraceque subtiliter confertim punctulatis; ore testaceo; abdomine thoraci concolore, nitidissimo; oviductu abdomine longiore; pedibus testaceis, coxis totis, femoribusque omnibus viridi-annulatis, tibiis posticis medio fuscis. ♂, ♀.

Habitat in Smolandia, Westrogothia et Norvegia passim.

Magnitudo, statura et summa similitudo *T. viridissimi*, colore pedum ab illo fere unice distinctus. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice modice convexum, viridi-sericeum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi ovati, modice prominuli, obscure brunnei. Ocelli tres in vertice, distincti, nigri. Antennarum scapus vertice vix humilior, medio non nihil incrassatus, testaceus; flagellum scapo duplo longior, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, totum nigrum, pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, supra modice convexus, viridi-sericeus, nitidus, lateribus viridi-æneis, subtiliter crebre punctulatus, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, subtiliter crebre punctulatum. Methathorax brevis, viridis, nitidissimus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, viride, nitidissimum. Oviductus ex apice superiore prominens, abdomine non nihil longior, niger, pubescens. Pedes testacei; coxæ omnes corpori concolores; femoribus anticis a basi ultra medium, intermediis supra, posticis apice excepto, viridibus; tibiis testaceis, posticis medio fusco-annulatis; tarsis albidis, ungulis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo marginali stigmatique testaceis.

Mas. minor, angustior; antennarum scapo basi tantum testaceo; tibiis intermediis etiam sæpe fusco-annulatis; abdomine parvo, obscure æneo, apice sub-truncato, mutico.

24. *Torymus druparum*: viridi-aureus, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque confertim punctulatis; ore testaceo; scutello apice impunctato; metathorace cupreo; abdomine viridi-aureo, nitidissimo; oviductu corpore nonnihil longiore; pedibus testaceis, coxis basi viridi-aureis; femoribus posticis medio viridibus. ♀.

Habitat in Smolandia passim. E seminibus baccae Sorbi scandicæ etiam exclusus.

Medius, magnitudine tamen varians. Caput magnum, sub-rotundatum, antice visum modice convexum, viridi-aureum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum, albo-sericeum; fronte infra antennas obsolete carinata. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli distincti, testacei. Antennæ in medio frontis sitæ, basi non approximatae; scapus verticem æquans, tenuis, medio parum incrassatus, testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, totum nigrum, pubescens. Prothorax antice capite manifeste angustior, latitudine brevior, convexus, viridi-aureus, nitidus, albo-sericeus, crebre punctulatus. Thorax brevis, modice convexus, utrinque oblique canaliculatus, colore et punctura prothoracis, lateribus cupreis, nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, viridi-aureum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum, apice læve, impunctatum. Metathorax brevis declivis, cupreus, nitidissimus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, viridi-aureum, nitidissimum. Oviductus corpore non nihil longior,

niger, pubescens. Pedes testacei; coxæ omnes viridi-aureæ, apice testaceæ; femora postica medio viridia; tarsis albidis, unguis fuscis. Alæ hyalinae, immaculatæ, nervo marginali stigmateque fusco-testaceis.

25. *Torymus contubernalis*: pusillus, viridicœrulescens, nitidus, capite thoraceque subtiliter crebre punctulatis; ore testaceo; abdomine cyaneo, nitidissimo; oviductu longitudine corporis; pedibus testaceis; femoribus anticis basi, posterioribus medio viridicœruleis, tibiis posticis infuscat. ♀.

Habitat in Smolandia et Norvegia rarius.

T. euchloro affinis, sed duplo minor; ab illo oviductu longiore mox distinctus. Caput magnum, thorace latius, sub-rotundatum, antice modice convexum, subtiliter crebre punctulatum, viridicœrulescens, nitidum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, modice prominuli, obscure brunnei. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennarum scapus verticem non æquans, tenuis, medio parum incrassatus, obscure testaceus, apice infuscatus; flagellum capite dimidio longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, teres, apice acuminatum, nigrum, pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim ampliatus, supra modice convexus, utrinque oblique canaliculatus, viridicœrulescens, confertim punctulatus, subtilissime albido-pubescent; collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexum, viridi cœruleum, nitidum, crebre subtiliter punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridicœrulescens, nitidissimus, sub-lævis. Abdomen ova-

tum, compressum, cyaneum, nitidissimum. Oviductus longitudine corporis, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, testacei; coxæ omnes corpori concolores; femora antica a basi ultra medium, posteriora medio, viridi-cœrulescentia; tibiæ posticæ medio infuscatæ; tarsi albidii, apice fuscii. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatēque pallide testaceis.

26. *Torymus pallidicornis*: pusillus, viridinitidus, sericeus; capite thoraceque subtiliter crebre punctulatis; ore antennisque testaceis; abdomine viridi-cœrulescente, nitidissimo; oviductu longitudine corporis; pedibus pallide testaceis, femoribus medio obsolete viridi-annulatis. ♀.

Habit. in Smolandia rarius.

Pusillus. *T. contubernalis* nonnihil minor, antennis testaceis, tibiis posticis non infuscatis, ab illo distinctus videtur. Caput sat magnum, rotundatum, antice modice convexum, viridi-sericeum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum; fronte infra antennis carinata. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli, tres in vertice, distincti, nigri l. testacei. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ; scapus verticem vix æquans, tenuis, medio parum incrassatus, pallide testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, testaceum, pubescens, apice acuminatum. Thorax antice capite manifeste angustior, posterius sensim dilatatus, supra modice convexus, utrinque oblique canaliculatus, viridi-sericeus, nitidus, subtilissime crebre punctulatus, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra

parum convexum, viridi-sericeum, nitidum, subtiliter confertim punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cyaneo-virescens, nitidissimus. Oviductus longitudine corporis, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, pallide testacei; coxæ omnes corpori concolores; femora omnia medio obsolete viridi-annulata; tibiæ immaculatæ; tarsi albidi, unguis fuscis. Alæ hyalinae, immaculatæ, nervo marginali stigmatique pallide testaceis.

- 27. *Torymus spiloapterus*:** viridi-sericeus, nitidus, capite cyaneo cum thorace subtiliter crebre punctulatis; ore testaceo; abdomine obscure cupreo, nitidissimo; oviductu longitudine abdominis; pedibus fusco-testaceis, femoribus medio viridibus; alis medio infuscatis. ♀.

Habitat in Vestrogothia rarius.

Species optime distincta; magnitudine *T. viridissimi*. Caput sat magnum, latitudine thoracis, sub-rotundatum, antice visum modice convexum, viridi-cærulescens, nitidum, albo-sericeum, subtiliter crebre punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, capitis latera superiora fere efficientes, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, nigri. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, basi distantes; scapus testaceus, vertice humilior, medio parum incrassatus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, totum nigro-fuscum, subtilissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, supra modice convexus,

utrinque oblique canaliculatus, viridi-sericeus, nitidus, subtiliter confertim punctulatus, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, cordatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, confertim punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtilis carinatum, obscure cupreum, nitidissimum. Oviductus longitudine abdominis, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, fusco-testacei; coxæ omnes viridi-cyanæ; femora medio viridia; tarsi omnes pallide testacei, apice obscuri. Alæ quidem hyalinæ, in medio umbra sat magna, fusca, transversim locata, notatæ, quæ costam non marginem attingit; nervo marginali stigmataque fuscis.

28. *Torymus caudatus*: obscure viridi-æneus, capite thoraceque subtiliter crebre punctulatis; ore testaceo; abdomine æneo, nitidissimo; oviductu corpore duplo longiore; pedibus obscure testaceis, femoribus viridi-annulatis. ♀.

Specimen unicum in Smolandia ad Anneberg lectum.

Species certe distincta, magnitudo *T. viridissimi*; oviductu corpore duplo longiore, a congeneribus bene distinctus. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice modice convexum, obscure viridi-sericeum, confertim subtiliter punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, dilute brunnei, modice prominuli. Ocelli distincti, nigri. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ; scapus verticem non superans, tenuis, medio non nihil incrassatus, subtilis obscure testaceus; flagellum scapo duplo lon-

gius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, subtilissime pubescens. Prothorax antice angustior, brevis, convexus, viridi-æneus, sub-nitidus, subtilissime crebre punctulatus. Thorax brevis, supra modice convexus, utrinque oblique canaliculatus, colore et punctura prothoracis, lateribus viridi-nitidis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra parum convexus, obscure viridi-sericeum, confertim punctulatum. Metathorax brevis, declivis, obscure viridis, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, æneum, nitidissimum. Oviductus corpore plus duplo longior, parum reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, obscure testacei; coxæ omnes corpori concolores; femora medio viridia; tarsis pallide testaceis, apice obsolete infuscatis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatique fuscis.

29. *Torymus cyaneus*: viridi-cœrulescens, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque sat profunde crebre punctulatis; ore testaceo; abdomine cyaneo, nitidissimo; oviductu abdomine dimidio longiore; pedibus viridi-cyaneis, geniculis tibiis anterioribus tarsisque albidis. ♀.

Ichneumon cyaneus: FABR. Ent. Syst. Suppl. 231, 218.

Diplolepis cyanea: FABR. Syst. Piez. 151, 12.
Habitat in Vestrogothia rarius.

Longitudo *T. abbreviati* sed crassior. Caput magnum, latitudine thoracis, sub-rotundatum, antice visum modice convexus, viridi-cœrulescens, nitidum, sat profunde crebre punctulatum, pube tenui, brevissima, albida, adspersa.

sum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, testacei. Antennarum scapus verticem non superans, gracilis, sub-linearis vel medio parum incrassatus, testaceus, apice viridi-æneus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, subtilissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim ampliatum, crassus, supra convexus, utrinque oblique canaliculatus, viridi-cœrulescens, nitidus, crebre sat profunde punctulatus, subtilissime albedo, pubescens, collari concolore. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra modice convexus, viridi-cœrulescens, nitidum, crebre sat profunde punctulatum, albo-sericeum. Metathorax brevis, declivis, viridi-cœrulescens, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cyaneum, nitidissimum. Oviductus abdomine dimidio longior, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, viridi-cyanei; trochanteribus femoribusque apice pallide testaceis; tibiis anterioribus albidis, posticis fuscis, basi apiceque pallidis; tarsis omnibus albidis, apice fuscis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo maginali stigmatique fusco-testaceis.

- 30. *Torymus cyanimus*:** viridi-cœrulescens, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque subtiliter confertim punctulatis, ore testaceo; abdomine læte cyaneo, nitidissimo; oviductu longitudine fere corporis; pedibus testaceis, femoribus anterioribus a basi ultra medium, posticis apice excepto viridibus, tibiis posticis fusco-annulatis. ♂, ♀.

Var. β. femoribus posticis tantum obsolete viridi-annulatis, tibiis immaculatis.

Var. γ duplo minor et ultra.

Habitat in Vestrogothia et Smolandia passim.

Affinis certe *T. cyanei*, sed dimidio minor, gracilior, oviductu longiore et colore pedum ab illo distinctus videtur. Caput sat magnum, subrotundatum, antice visum modice convexum, viridi-cœrulescens, subtiliter crebre punctulatum, albo-sericeum. Ore palpisque piceis. Oculi sat magni, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, basi distantes; scapus altitudine verticis, tenuis, medio parum incrassatus, subtus testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, pubescens. Prothorax capite manifeste angustior, latitudine brevior, thorace angustior et humilior, viridi-cœrulescens, nitidus, subtilissime albido-pubescens, crebre punctulatus. Thorax brevis, convexus, utrinque oblique canaliculatus, colore et punctura prothoracis. Scutellum magnum, sub-cordatum, supra modice convexum, viridi-cœrulescens, subtiliter crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, læte cyaneum, nitidissimum. Oviductus longitudine fere corporis, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, testacei; coxæ omnes corpori concolores; femora antica a basi ultra medium, intermedia medio, postica, trochanteribus apiceque exceptis, viridia; tibiæ posticæ fuscae, basi apiceque testaceæ; tarsi omnes pallide testacei, apice

apice fuscis. Alæ hyalinæ, nervo marginali stigmatæque testaceis.

Mas. minor, gracilior, antennarum scapo basi tantum testaceo, abdomine parvo, cœruleo-virescente.

31. *Torymus azureus*: cyaneo-violaceus, nitidus, capite thoraceque subtiliter punctulatis, ore obscure testaceo; abdomine thoraci concolore, nitidissimo; oviductu corpore dimidio longiore; pedibus obscure testaceis, femoribus cyaneis. ♀.

Specimen unicum in Vestrogothia lectum. Dom. DALMAN. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.

Species parva. *T. viridissimo* magnitudine æqualis; colore, oviductu longiore ab illo mox distinctus. Caput sat magnum, sub-rotundatum parum convexum, cœruleo-violaceum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum, albo-sericeum. Ore palpisque obscure testaceis. Oculi laterales, sat magni, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennarum scapus verticem æquans, tenuis, medio nonnihil incrassatus, pallide testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, tenuissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim ampliatum, supra modice convexum, utrinque oblique canaliculatus, cyaneo-violaceus, nitidus, obsolete crebre punctulatus, subtilissime albo-pubescens, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, subcordatum, supra parum convexum, cyaneum, nitidum, obsolete punctulatum. Metathorax brevis, declivis, cyaneus, nitidus. Abdomen ova-

tum, compressum, subtus carinatum, cyaneum, nitidissimum. Oviductus corpore dimidio longior, reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, fusco-testacei; coxis femoribusque cyaneis, apice pallidis; tarsis albidis, unguis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo marginali stigmateque testaceis.

32. *Torymus amethystinus*: cœruleus, nitidus, sericens, capite thoraceque subtiliter crebre punctulatis, ore testaceo; abdomine thoraci concolore, nitidissimo; oviductu abdomine parum longiore; pedibus testaceis, coxis femoribusque medio cœruleis, tibiis posticis fusco-annulatis. ♀.

Habitat in Vestrogothia rarissime, Dom. DALMAN. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.

T. cyanimo affinis, sed gracilior; oviductu brevior, colore magis cœruleo ab illo distinctus videtur. Caput sat magnum, rotundatum, antice visum parum convexum, cœruleum, nitidum, albo-sericeum, subtiliter crebre punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, nigri. Antennæ mediæ fronti inter oculos insertæ, basi distantes; scapus verticem æquans, tenuis, medio parum incrassatus, subtus testaceus, apice cœruleus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, subtilissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim ampliatus, supra modice convexus, cœruleus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus, tenuissime albedo-pubescens, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-cordatum, su-

pra parum convexum, coeruleum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, coeruleus, nitidus, obsoletissime punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, coeruleum, nitidissimum. Oviductus abdomine non nihil longior, parum reflexus, tenuis, teres, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, testacei; coxæ omnes corpori concolores; femoribus anterioribus medio obsolete infuscatis, posticis coeruleis, basi apiceque pallidis; tibiis posticis medio fusco-annulatis; tarsis omnibus læte flavis, apice fuscis. Alæ hyalinæ, nervo marginali stigmatæque testaceis.

2). *Antennarum scapo in utroque sexu obscuro, aeneo, viridi.*

33. *Torymus saphirinus*: viridi-coerulescens, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque subtiliter crebre punctulatis, ore testaceo; abdomine cyaneo, nitidissimo; oviductu corpore dimidio longiore; pedibus viridi-cyaneis, geniculis tarsisque testaceis. ♂, ♀.

Var. β. viridi-sericeus, nitidus, abdomine viridi-coerulescente.

Habitat in Smolandia, Vestrogothia et Oelandia passim.

Magnitudo, statura et summa similitudo *T. cyanei*; scapo obscuro, colore pedum, oviductu longissimo, ab illo mox distinctus. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice modice convexum, viridi-coeruleum, subtiliter crebre punctulatum, pube brevissima, albida, adpersum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, testacei. Antennæ in medio frontis inter oculos insertæ, basi distantes; scapus tenuis, me-

dio parum incrassatus, viridi-cœruleus, nitidus, in ipsa basi interdum testaceus; flagellum scapo duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim non nihil incrassatum, apice acuminatum, nigrum, tenuissime pubescens. Thorax crassus, supra convexus, utrinque oblique canaliculatus, totus læte viridi-cœruleus, nitidus, confertim subtiliter punctulatus, subtilissime albido-pubescens, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra parum convexum, viridi-cœruleum, nitidum, basi evidenter, apice subtiliter punctulatum, ante apicem transversim obsolete canaliculatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, sublus carinatum, læte cyaneum, nitidissimum. Oviductus corpore dimidio longior, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, viridi-cœrulei, geniculis pallide testaceis; tarsis albidis, apice fuscis. Alæ hyalinæ, nervo marginali stigmatique fusco-testaceis.

Mas. minor, gracilior, cœruleus, abdomine parvo, obscure æneo, basi cyaneo, geniculis tarsisque fuscis.

- 34. *Torymus parellinus*:** læte viridi-cœrulescens, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque crebre punctulatis; ore testaceo; abdomine læte cyaneo, nitidissimo; oviductu vix longitudine abdominis, pedibus viridi-cœruleis, geniculis tarsisque testaceis. ♀.

Habitat in Vestrogothia et Norvegia passim; in Scania ad Esperöd, Dom. ZETTERSTEDT.

Statura et similitudo *T. saphirini*, sed plus duplo minor; oviductu brevior, vix longitudine abdominis, ab illo mox distinctus. Caput mag-

num, sub-rotundatum, antice modice convexum, viridi-cœruleum, subtiliter crebre punctulatum, tenue albo-sericeum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, ovati, brunnei, modice prominenti. Ocelli tres in vertice, testacei, distincti. Antennarum scapus verticem vix superans, tenuis, medio parum incrassatus, viridi-cœruleus, nitidus; flagellum scapo duplo longius, teres, basi tenue, apicem versus sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, subtilissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim dilatatus, supra convexus, utrinque subtiliter canaliculatus, crebre punctulatus, subtilissime albo-sericeus, totus viridi-cœruleus, nitidus, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, nitidum, confertim punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, læte viridi-cyaneum, nitidissimum. Oviductus abdomine non nihil brevior, tenuis, teres, rectus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, viridi-cœrulei; geniculis tarsisque pallide testaceis. Alæ hyalinæ, nervo marginali, stigmateque fuscis.

- 35. *Torymus quercinus*:** viridi-cœruleus, nitidus, albo-sericeus, capite thoraceque subtiliter punctulatis, ore testaceo; abdomine cyaneo, nitidissimo; oviductu longitudine corporis; pedibus testaceis, femoribus viridibus, tibiis anterioribus extus viridi-lineatis, posticis fuscis. ♀.

Habitat in Smolandia rarissime.

T. parellino magnitudine fere æqualis, non nihil tamen gracilior, colore pedum, oviductu

longiore, ab illo distinctus videtur. Caput magnum, sub-rotundatum, antice visum parum convexum, viridi-cœruleum, albo-sericeum, subtiliter confertim punctulatum. Ore palpisque testaceis. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, testacei. Antennæ mediæ fronti, inter oculos insertæ, basi distantes; scapus verticem non superans, tenuis, medio parum incrassatus, viridi-cœruleus, nitidus; flagellum capite dimidio longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, teres, niger, subtilissime pubescens, apice acuminatum. Thorax supra convexus, viridi-cœruleus, nitidus, albo-sericeus, subtilissime crebre punctulatus, collari brevi, concolore. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra parum convexum, viridi-sericeum, nitidum, subtilissime crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridis, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, viridi-cyaneum, nitidissimum. Oviductus longitudine corporis, sub-rectus, tenuis, teres, niger, pubescens. Femora omnia cum coxis viridia, summo apice flava; tibiæ anteriores flavidæ, extus viridi-lineatæ, posticæ æneæ; tarsi omnes albidi, articulo apicali fusco. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmaeque fusco-testaceis.

- 36. *Torymus fuscipes*:** cupreo-æneus, nitidus, sericeus, fronte viridi-cuprea, capite thoraceque crebre punctulatis; ore testaceo, palpis fuscis; abdomine cupreo, nitidissimo; oviductu longitudine corporis; pedibus obscure testaceis, femoribus cupreo-æneis, tibiis posticis fuscis. ♀.

Habitat in Smolandia ad Anneberg rarissime.

T. druparum magnitudine æqualis, sed gracilior. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice parum convexum, viridi-cupreum, subtilissime crebre punctulatum, albo-sericeum; vertex cupreus, nitidus. Mandibulæ obscure testaceæ. Palpi fusci. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri, distincti. Antennarum scapus viridis, tenuis, medio parum incrassatus, verticem haud superans; flagellum scapo duplo longius, teres, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, apice acuminatum, niger, subtilissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim dilatatus, supra modice convexus, utrinque oblique canali-culatus, cupreus, nitidus, crebre punctulatus, subtilissime albo-pubescens. Prothorax latitudine brevior, apice viridi-æneus, postice ad cupreum vergens, punctura thoracis. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra parum convexus, cupreum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum. Metathorax brevis, declivis, cupreus, nitidus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cupreum, nitidissimum. Oviductus longitudine corporis, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi; femora omnia cum coxis viridi-cuprea, summo apice testacea; tibiæ obscure testaceæ, posticæ fuscæ; tarsi fusco-testacei, apice nigro. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatæque fusco-testaceis.

- 37. *Torymus cupratus*:** obscure cupreus, sericeus, capite thoraceque confertim punctulatis, ore testaceo; thorace crasso, convexo; abdomine cupreo, nitidissimo; oviductu vix

longitudine abdominis; pedibus saturate testaceis, femoribus anterioribus a basi ultra medium, posticis totis cupreis. ♂, ♀.

Habitat in Norvegia ad Leidsören d. 26 Aug. 1832.

Magnitudo *T. fuscipedis*, sed multo crassior, ab illo colore obscure cupreo, oviductu vix longitudine abdominis, facile distinctus. Caput sat magnum, sub-triangulare, latitudine manifeste longius, antice visum parum convexum, totum cupreum, subtiliter crebre punctulatum, pube brevissima albida adpersum. Ore obscure testaceo, palpis fuscis. Oculi sat magni, capituli latera superiora fere efficientes, ovati, obscure brunnei, modice prominuli. Ocelli distincti, nigri. Antennæ insertæ fronti mediæ inter oculos, basi distantes; scapus verticem vix superans, tenuis, medio parum incrassatus, cupreo-æneus; flagellum scapo plus duplo longius, basi tenue, extrorsum sensim perparum incrassatum, teres, apice acuminatum, nigrum, subtilissime pubescens. Prothorax brevis, thorace non nihil angustior, illique concolor. Thorax brevis, crassus, supra convexus, utrinque oblique canaliculatus, obscure cupreus, nitidus, subtiliter crebre punctulatus, pube brevissima, albida adpersus. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra parum convexum, cupreum, albo-sericeum, punctulatum. Metathorax brevis, declivis, cupreus, nitidus, obsolete punctulatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, cupreum, nitidissimum. Oviductus vix longitudine abdominis, tenuis, teres, reflexus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi; coxæ corpori concolores; femora anteriora a basi ultra medium extus cupreo-

ænea, postica cupreo-ænea, summo apice testacea; tibiæ omnes saturate testaceæ; tarsi basi albidii, apice fuscii. Alæ omnino hyalinæ, immaculatæ, nervis fusco-testaceis.

38. *Torymus chlorocopes*: obscure cupreo-æneus, nitidus, sericeus, subtiliter crebre punctulatus, capite viridi-æneo, ore obscure testaceo; abdomine cupreo, nitidissimo; oviductu dimidio corpore longiore; pedibus cupreo-æneis, geniculis testaceis. ♀.

Habit. in Smolandia. rarius.

E minimis. *T. viridissimo* dimidio l. duplo minor. Affinis certe *T. fuscipedi*, pedibus obscurioribus, oviductu brevior, ab illo bene distinctus. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice visum parum convexum, viridi-æneum, albo-sericeum, subtiliter crebre punctulatum. Ore obscure testaceo. Palpi fuscii. Oculi sat magni, ovati, brunnei, modice prominuli. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennarum scapus verticem æquans, tenuis, medio parum incrassatus, viridi-æneus, nitidus; flagellum scapo plus duplo longius, teres, basi tenue, extrorsum incrassatum, apice acuminatum, nigrum, subtilissime pubescens. Thorax antice capite manifeste angustior, posticum versus sensim non nihil ampliatus, supra modice convexus, utrinque oblique canaliculatus, obscure viridi-æneus, ad cupreum vergens, nitidus, subtiliter crebre punctulatus, pube albida adpersus, collari concolore. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra parum convexum, cupreo-æneum, nitidum, subtiliter punctulatum. Metathorax brevis, declivis, cupreus, nitidus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum,

cupreum, nitidissimum. Oviductus dimidio corpore non nihil longior, tenuis, teres, sub-rectus, niger, pubescens. Pedes longiusculi, validi, cupreo-ænei, geniculis tibiisque apice pallidis; tarsis fuscis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervo marginali stigmatæque fuscis.

Periglyphus.

Character generis:

Antennæ insertæ medio frontis, 11-articulatæ; flagello tereti, extrorsum nonnihil incrassato, articulis contiguis.

Alæ superiores nervo marginali costam sequente, ramulo stigmaticali brevissimo, punctiformi, nervo costali vix vel parum remoto.

Corpus breve, crassum, collare angustatum, thoracis segmentum dorsale non canaliculatum, scutellum magnum, sub-ovatum. Abdomine gibbo, conico, oviductu non exserto.

Habitatio in fruticibus plantisque.

Etymologia. περί circa, et γλῦφος sculptus, cælatus.

Synon. Torymus. DALM.

Genus certe distinctum. Convenit cum Torymo, antennis 11-articulatis, alis superioribus ramulo stigmaticali brevissimo; sed differt, abdomine non compresso, conico, gibbosiore, oviductu non exserto.

Antennæ insertæ sub medium frontis, magis versus os, basi distantes. Scapus vertice humilior, tenuis, sub-linearis; flagellum scapo duplo longius, teres, basi attenuatum, sensim perparum incrassatum, apice nonnihil acuminatum. Caput sat magnum, sub-rotundatum, antice vi-

sum modice convexum, postice concavum, thorace remotum. Prothorax latitudine brevior, distinctus, capite thoraceque parum angustior, modice convexus. Thorax proprie dictus brevis, crassus, ovatus, supra convexus, utrinque non canaliculatus. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra modice convexum. Metathorax brevis, declivis. Abdomen oblongum, crassum, conicum, metathorace arcte affixum, petiolo vix ullo, segmentis basi profunde scalptis. Oviductus haud exsertus. Pedes longiusculi, validi, postici nonnihil longiores. Alæ ut in *Torymo*.

Sexus differentia indicatu difficilima. Mas tamen semper minor, abdomine sub-depresso, apice obtuso.

1. *Periglyphus gastris*: viridi-æneus, nitidus, capite thoraceque punctulatis, ore nigro-piceo, abdominis segmentis basi profunde scalptis, apice subtiliter punctatis; pedibus viridi-æneis, tibiis fuscis, tarsis pallidis. ♂, ♀.

Var. β. dimidio minor, obscure cyaneus, tibiis obscurioribus.

Habitat in Vestrogothia et Smolandia passim; in Scania, a Cl. Dom. ZETTERSTEDT benevole communicatus.

T. cyanimo longitudine æqualis, sed crassior; variat etiam duplo vel triplo minor. Caput sat magnum, sub-rotundatum, latitudine thoracis, antice visum modice convexum, viridi-sericeum, interdum, viridi-cupreum, nitidum, subtiliter crebre punctulatum. Ore nigro-piceo. Oculi sat magni, laterales, ovati, brunnei, parum prominuli. Ocelli tres in vertice, distincti, nigri. Antennæ insertæ mediæ fronti inter oculos, basi distantes; Scapus æneus, sub-linearis, vertice bu-

milior; flagellum scapo vix duplo longius, basi tenue, apicem versus sensim perparum incrassatum, apice nonnihil acuminatum, totum nigrum, subtilissime pubescens. Prothorax capite nonnihil angustior, latitudine multo brevior, supra convexus, viridi-æneus, nitidus, obsolete punctulatus. Thorax brevis, supra convexus, utrinque non canaliculatus, colore et punctura prothoracis. Scutellum magnum, sub-ovatum, supra modice convexum, viridi-æneum, nitidum, subtiliter punctulatum. Metathorax brevis, declivis, viridi-æneus, nitidus. Abdomen longitudine trunci, oblongum, conicum, non compressum, viridi-æneum, nitidum, segmentis basi profunde scalptis, apice subtiliter punctatis. Oviductus niger, haud exsertus. Pedes longiusculi, validi, viridi-ænei; tibiis anterioribus fusco-testaceis, posticis nigro-fuscis; tarsis omnibus pallide testaceis, apice fuscis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervis fusco-testaceis.

Mas. triplo minor, cyaneus, abdomine nigro, sub-depresso, apice obtuso, pedibus nigro-fuscis.

las ej saltet till basiskt salt. — *Basisk* erhålles, då man blandar ett arseniksyradt salt till en ytterjordslösning, som bör vara i öfverskott. Den bildar, ännu våt, en hvit fällning, men sammankrumpnar på filtrum under torkning till stora klumpar, som antaga gulbrun färg och hornaktigt utseende. I salpetersyra gelatinerar den först och löses sedan, men trögare, än det neutrala saltet.

Chromsyrad ytterjord. En ytterjordslösning fälles ej af chromsyradt alkali. Af chromsyra löses kölsyrad ytterjord lätt och med fräsning; om man tillsätter af den sednare så länge den löses, får man en brun lösning, som efter ett par timmar afsätter ett brunt pulver af basisk chromsyrad ytterjord. Den ofvanstående vätskan håller ännu basiskt salt upplöst, men det fälles till största delen genom kokning och med en något ljusare färg. Den kokade lösningen är gul och innehåller neutralt salt; anskjuter ibland under frivillig afdunstning i gulbruna, deliquescenta nalar; merendels intorkar den till ett brunt, deliquescent öfverdrag med endast några få tecken till kristallisation.

Molybdensyrad ytterjord bildar en hvit, ostlik fällning, som sammanbakar på filtrum och är alldeles olöslig i vatten. Torr är den ett hvitt pulver, som lätt löses i salpetersyra. För saltets erhållande användes neutral molybdensyrad ammoniak och det befanns vara ett neutralt salt utan vatten, $\text{Y}\ddot{\text{M}}\text{o}$.

Wolframsyrad ytterjord är ett hvitt pulver, som löses något i wolframsyradt natron och i ganska ringa mängd i vatten. Den med wolframsyradt natron erhållna fällningen håller 11.69 procent kemiskt bundet vatten och är $\text{Y}\ddot{\text{W}} + 2\text{H}$.

Skandinaviska Pteromaliner,

beskrifna af

CARL H. BOHEMAN.

(Fortsättning *).

Då jag härjemte, till införande i Kongl. Vetenskaps-Akademiens Handlingar, får äran bifoga fortsättning af beskrifningar å Skandinaviska Pteromaliner, har jag icke velat underlåta nämna, att jag, genom Herr L. DALMANS godhet, nyligen erhållit del af de anteckningar, dess framlidne Bror, Professoren J. W. DALMAN efterlemnadt, rörande denna Insekt-Familj. Anteckningarna innehålla många upplysningar af högt och oskattbart värde, och kunna med full tillförsigt begagnas, då de blifvit samlade af en ibland Fäderneslandets skarpsyntaste och skickligaste Entomologer. Då framdeles någon fullständig och oförändrad beskrifning af min af lidne väns hand, kommer att införas, skall jag derunder alltid begagna signaturen DALM. — Till det mesta finnas likväl endast Diagnoser på en del arter af de återstående Genera, några observationer rörande könskillnad och metamorphos, samt tillägg till Släktena Encyrtus och Perilampus. — Jag fullgör äfven en för mig dyrbar pligt, då jag härigenom för Herr L. DALMAN får förklara min innerliga tacksamhet för de lemnade bidragen till kännedom af denna hittills föga utredda Insekt-Familj.

*) Se K. V. A. Handl. 1833, pag. 329.

Eurytoma.

Genus primo a Celeb. Dom. ILLIGER in editione Faunæ Etruscæ, Tom. II. p. 127. indicatum. Speciebus constat huc usque detectis pluribus, inter se valde affinibus et similibus, difficile discernendis; variat una eademque species valde magnitudine.

Character generis:

Antennæ insertæ medio frontis, articulis 8—9, sæpius discretis; maris longiores, articulis nodosis l. inæqualibus, verticillato-pilosis; feminae breviores, sub-moniliformes.

Alæ nervo costali distincto, crassiusculo, ramulo stigmatali brevi, obliquo.

Corpus longulum, punctatum; prothorace magno transverso, antice truncato; abdomine compresso, in femina subtilus carinato; oviductu apice nonnihil prominulo. Scutellum parum distinctum, obtusum, integrum.

Metamorphosin in Gallis subeunt, forsan in Cynipedis larvis parasiticæ.

Habitatio in fruticibus plantisque.

Synon. *Eurytoma*, ILLIG. LATREILLE. DALMAN. — *Pteromalus*, SWEDERUS. — *Diplolepis*, FABR. — *Ichneumon*, DE GEER. — *Cynips*, FABR. OLIV. LATR. — *Eucharis*, FABR. PANZ. — *Chalcis*, JURINE. — *Figites*, SPINOLA.

Etymologia: *Εὐρυ*, late, *Τόμον*, sectum.

Os breve, retractum. *Palpi* breves, filiformes, occultati. *Mandibulæ* trigonæ, extus rotundatæ, intus dentatæ. — *Antennæ* basi approximatæ, insertæ medio frontis, articulis 8—9; scapo mediocri, verticem non superante, in foveola frontis recipiendo; flagello articulis sub-rotundis, dis-

cretis, in masculis inæqualibus, verticillato-pilosis. — *Caput* magnum, crassiusculum, thorace semper latius, verticale, sub-orbiculare, antice visum modice convexum, postice concavum; vertex ocellis tribus linea fere recta dispositis. Frons supra antennas plus minus longitudinaliter impressa.

Thorax oblongus, plus minusve incrassatus, supra modice convexus, semper punctis confertissimis impressus; prothorax magnus, latitudine brevior, interdum anterieus angustatus, antice truncatus. — *Scutellum* parum distinctum, sub-ovatum, vix convexum, obtusum, integrum. — *Metathorax* brevis, declivis, punctato-rugosus, sub scutello interdum punctato-cancellatus. — *Pectus* segmentis vix distinctis, nullisque regularibus.

Abdomen modo breviter, modo longe petiolatum, ovatum vel oblongum, compressum, subtus carinatum, ano vel acuminato vel obtuso; oviductu modice exserto.

Pedes æquales; femoribus medio modice incrassatis; tibiis rectis, sub-teretibus, apicem versus non ampliatis, spina apicali, minutissima, obsoleta; tarsis tenuibus.

Alæ planæ, subtilissime ciliatæ; anteriorum nervus unicus, sub-costalis, a basi oblique ad medium costæ productus, ibique sæpius incrassatus, sed mox ramulum emittens simplicem, brevem, obliquum; nervo costali ultra illius apicem vix producto. Alæ posticæ nervulo sub-costali obsoleto, sub-fracto.

Color corporis varius, testaceus nigro-variegatus, sæpissime autem obscurus, niger, numquam metallicus.

Sexus differentia indicatu facillima: *Feminæ* enim antennæ breviores, moniliformes, 8-articulatæ;

latae; scapo tereti; articuli flagelli sub-rotundi, discreti, haud pilosi; abdomine breviter petiolato, compresso, subtus carinato, apice acuminato; oviductu triseti, reflexo, ultra abdominis apicem parum prominulo, in rima ventrali occultato. *Mas*: antennae longiores, 9-articulatae; scapo compresso, medio dilatato; flagello articulis nodosis vel inaequalibus, verticillatim longius pilosis; abdomine longe petiolato, parvo, sub-globoso, subtus vix carinato, apice obtuso, segmento ultimo saepe retracto.

Metamorphosin subeunt in Gallis, forsitan in Cynipidis larvis parasiticæ. Sic e. gr. *E. biguttata* e gallis foliorum *Quercus roboris* pluries obtinui. *E. nodularem* e gallis *Rosæ* copiose exclusi.

1. *Eurytoma concinna* DALM.: parva, flava, confertim punctulata, oculis, macula verticali, collo, puncto scutellari metathoraceque nigris, abdomine ferrugineo, petiolo vittaque dorsali nigris; alis anticis puncto parvo, costali, nigro-fusco notatis. ♂. ♀.

Var. β. puncto scutellari obsoleto.

Habitat in Westrogothiæ *Quercu rarius*; in Scania. DOM. ZETTERSTEDT.

E. biguttata gracilior, dimidio minor et ultra. Caput magnum, thorace nonnihil latius, parum convexum, pallide-testaceum, confertim punctulatum; vertice macula sub-triangulari, nigro-fusca notato; oculi laterales, rotundati, modice prominuli, nigri vel brunnei. Antennae insertae medio frontis; scapus verticem non superans, subtus testaceus, supra fuscus; flagellum capite vix dimidio longius, fuscum, parce et breviter pubescens; in masculis articulis magis elongatis, tenuioribus. Prothorax latitudine brevior, thorace pa-

rum angustior, pallide testaceus, punctulatus, tenuissime pubescens, in parte anteriore macula parva, triangulari, plus minusve distincta, nigra ornatus. Thorax convexus, colore et punctura prothoracis, immaculatus. Scutellum magnum, sub-ovatum, pallide testaceum, punctulatum, sericeo-pubescens, macula nigra, rotunda, in medio insignitum. Metathorax brevis, declivis, dorso niger. Abdomen brevissimum, sub-globosum, compressum, subtus carinatum, ferrugineum, nitidissimum, supra in dorso plus minusve infuscatum; petiolo nigro. Pedes robusti, pallide testacei, immaculati, coxis concoloribus. Alæ hyalinæ, pone medium prope costam puncto parvo, rotundo, nigro-fusco notatæ.

Mas et femina simillimi, non nisi antennarum et ani forma distinguendi.

2. *Eurytoma xanthomelas*: pusilla, pallide testacea, punctulata, vertice, dorso thoracis, scutello metathoraceque nigris, abdomine piceo, subtus dilutiore; pedibus testaceis, femoribus omnibus tibiisque posticis extus nigro-lineatis, alis anticis medio infuscatiss. ♀. Habitat in Westrogothia monte Kinnekulle, Smolandia; in Scania a Dom. ZETTERSTEDT lecta.

E. concinnæ affinis, sed minor, aliter colorata et abunde distincta. Caput sat magnum, confertim punctulatum, transversum, thorace latius, testaceum, vertice nigro; oculi sat magni, remoti, modice prominuli, in mortuis glauci vel brunnei. Antennæ insertæ medio frontis, testaceæ, tenuissime pubescentes; scapus linearis, longitudine fere frontis; flagellum capite vix dimidio longius, cylindricum, extrorsum sensim et modice increas-

satum, apice acuminatum. Prothorax latitudine brevior, antice truncatus, confertim punctulatus, supra et subtus testaceus, immaculatus. Thorax convexus, totus niger, crebre punctulatus, tenuissime pubescens, lateribus testaceus. Scutellum sat magnum, sub-ovatum, apice paullo attenuatum, colore et punctura thoracis. Metathorax brevis, declivis, nigro-piceus, confertim punctulatus. Abdomen sub-globosum, elevatum, compressum, subtus carinatum, piceum, nitidissimum, subtus dilutius. Pedes pallide testacei, femoribus omnibus medio tibiisque posticis extus nigro-lineatis. Tarsi omnes pallide testacei, ungulis nigris. Alæ quidem hyalinæ sed albæ, in medio umbra magna, fusca notatæ, quæ costam non marginem attingit, nervulus costalis et ramulus stigmaticalis fusci.

3. Eurytoma biguttata: media, nigra, profunde crebre punctulata, albo-pubescens, antennis fusco-testaceis, prothorace antice utrinque flavo-maculato, abdomine nigro, nitidissimo, pedibus anterioribus testaceis, femoribus basi infuscatis, posticis nigris, geniculis tarsisque testaceis, alis anticis medio infuscatis. ♂. ♀.

Mas: fronte testacea, segmento ultimo abdominis retracto, occultato.

Femina: fronte nigra, abdomine apice acuminato.

Pteromalus biguttatus. SWEDERUS in Act. Holm. Anni 1795. IV. p. 216. 5.

Diptolepis stigma. FABR. Syst. Piez. p. 152. 21.

Ichneumon stigma. FABR. Ent. Syst. II. 188.

229.

Var. β. tibiis intermediis extus infuscatis. ♀.

Var. γ. triplo minor, alis anticis obsolete infuscatis. ♀.

Habitat in arbusculis Smolandiae, Westrogothiae et Scaniae frequens. Sec. Dom. FABRICIUM "in Cynipidis Rosae larvis." E gallis foliorum Quercus paginae inferioris rotundatis, avelanae magnitudine, a me exclusae; forte Metamorphosin in Cynipid. Quercus folii larvis subeunt.

Media, magnitudine tamen valde varians. Caput thorace nonnihil latius, transversum, versus os angustatum, antice parum convexum, nigrum, confertim sat profunde punctulatum, postice concavum, undique pube brevissima, albo-sericeo-micante adpersum; mandibulae testaceae, ad apicem nigrae. Oculi remoti, laterales, sat magni, sub-rotundati, modice prominuli, in mortuis glauci, interdum brunnei. Ocelli tres in vertice, testacei, facile discernendi. Antennae medio frontis insertae, fusco-testaceae, parcae et brevissime pubescentes; scapus cylindricus; flagellum apicem versus sensim incrassatum, articulis brevibus, apicali acuminato. Prothorax quam longus latior, thorace vix angustior et parum humilior, antice truncatus, niger, parum nitidus, albo-sericeus, confertim sat profunde punctulatus, utrinque ad apicem macula laterali plus minusve distincta, flavo-testacea ornatus. Thorax niger, punctura et indumento prothoracis. Scutellum modice elevatum, convexum, apice rotundatum, nigrum, profunde concinne punctulatum. Metathorax declivis, obtusus, niger, punctulatus, albo-sericeo-micans. Abdomen sub-ovatum, compressum, subtus carinatum, nigrum, nitidissimum, laeve. Oviductus feminae parum exsertus. Pedes anteriores testacei, femoribus a basi ultra medium nigris;

postici nigri, geniculis, tibiis apice tarsisque testaceis; unguis tarsorum nigris. Alæ hyalinæ, macula in medio magna, transversa, sub-lunata, a costa ad medium extensa, nigro-fusca, versus marginem nigrescente; nervis ut in congeneribus, pallide testaceis; tegula interdum testacea.

Mus.: gracilior, antennis sub-pilosis, articulis distinctioribus, fronte testacea, segmento ultimo abdominis sæpe retracto, occultato.

4. *Eurytoma cynipsea* DALM.: parva, nigra, subtiliter confertim punctulata, antennis brevibus, moniliformibus, articulo apicali magno, ore maculaque utrinque laterali prothoracis flavis, abdomine rufo, dorso nigro, pedibus anterioribus pallide testaceis, femoribus basi infuscatis, posticis nigris, geniculis, tibiis apice tarsisque pallidis. ♀.

Habitat in Kinnekulle Westrogothiæ rarissime.

Statura præcedentis, sed dimidio minor et ultra. Caput sat magnum, transversum, antice parum convexum, nigrum, confertim subtiliter punctulatum, undique brevissime albo-pubescent; ore testaceo; oculi rotundati, modice prominuli, obscure brunnei. Ocelli tres in vertice, nigri. Antennæ apicem versus sensim modice incrassatæ; scapus cylindricus, basi subtestaceus; flagellum capite parum longius, nigrum, brevissime albo-pubescent, articulis moniliformibus, contiguis, ultimo magno, acuminato. Prothorax latitudine brevior, apice truncatus, niger, confertim punctulatus, pube albida obsitus, antice utrinque macula parva laterali, testacea ornatus. Thorax niger, punctura et indumento prothoracis. Scutellum magnum, sub-ovatum, parum elevatum, nigrum, evidenter punctulatum. Metathorax declivis, ni-

ger, ruguloso-punctatus. Abdomen ovatum, compressum, subtus carinatum, rufo-ferrugineum, nitidissimum, supra in dorso infuscatum. Pedes anteriores pallide testacei, femoribus supra a basi ad medium nigris; postici nigri, geniculis, tibiis apice tarsisque pallide testaceis. Alæ hyaliuæ, immaculatæ, nervo ramuloque fuscis.

5. *Eurytoma nodularis* DALM.: media, nigra, punctata, tenue albo-pubescens, antennarum scapo nigro, flagello lineari, articulis obtusis, ultimo elongato, pedibus nigris, tibiis anticis, geniculis tarsisque omnibus saturate testaceis; abdomine compresso. ♀.

Mas: abdominis petiolo distincto, flagello piloso, articulis uno latere sub-quadrato-nodosis, truncatis, ultimis duobus contiguis, pedibus nigris, tarsis geniculisque omnibus, tibiis anticis testaceis.

Var. β. tibiis anticis lineola nigra notatis, posticis apice nigris. ♀.

Habitat in Smolandia, Ostro- et Westrogothia, Scania, Norwegia et alibi ubique frequens. E gallis Rosæ, Ollicinis Bedeguar, semel copiose exclusa.

Inter maximas hujus generis, robustula. Variat tamen valde magnitudine. Caput et truncus atra, immaculata, confertissime punctata, opaca, pube tenuissime alba obsita. Caput transversum, thorace fere latius; ore testaceo; frons magis albo-pubescens. Oculi in mortuis pallidi. Antennæ insertæ foveolæ angustæ mediæ frontis, approximatae; scapus vertice non altior, cylindricus, ater, nitidus; pedicellus brevis, sub-globosus, niger; flagellum capite multo longius, omnino lineare, (nec basi angustatum, nec apice incrassatum) ni-

grum, immaculatum, tenue albo-pubescens; articulis æqualibus, sub-ovatis, apice truncatis, apicali elongato, acuminato. Truncus niger, opacus, scutello apice rotundato, omnino mutico. Abdomen trunco vix brevius, nigrum, nitidissimum, conoideum, compressum, ano breviter acuminato; oviductu prominulo, adscendente. Petiolus brevis, crassiusculus. Pedes nigri, nitidi, femoribus omnibus apice, tibiis anticis totis, reliquis basi apiceque determinate testaceis; tarsi omnes pallide testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmatali testaceis.

Mas: femina minor, gracilior, ceterum colore convenit. Antennæ capite plus duplo longiores; scapus niger, nitidus, basi sub-compressus, medio dilatatus; pedicellus brevissimus, nodiformis; articuli sequentes rachi tenui, inæquali, latere superiore nodo sub-quadrato, obtuso, a sequente remoto, præditi, insuper sub-verticillatim pilosi, articuli apicales minores, contigui, ultimus tenuior, acuminatus. Abdomen brevissimum, compressum, ano obtuso, petiolo elongato, sub-cylindrico. Pedes et alæ ut in femina.

6. Eurytoma appendigaster: media, nigra, punctata, tenue albo-pubescens, antennarum scapo nigro, flagello extrorsum crassiore, pedibus anterioribus testaceis, femoribus basi nigris; posticis nigris, geniculis, tibiis apice tarsisque testaceis. ♀.

Mas: gracilior, antennis longioribus, pilosis, flagelli articulis, uno latere truncato-nodosis, ultimis duobus discretis.

Pteromalus appendigaster: SWEDERUS in Act. Holm. Anni 1795. IV. p. 217. 6. ♂.

Cynips abrotani. PANZ. Faun. 66. f. 14.

Habitat in Smolandia et Westrogothia passim.

Femina: Præcedente dimidio minor et ultra, differt præsertim antennarum forma et colore pedibus magis testaceo-tinctis. Caput et truncus nigra, opaca, immaculata, punctulata, tenue albo-pubescentia. Os flavescens. Antennarum scapus vertice vix altior, niger; pedicellus breviter conicus, fusco-testaceus, articuli reliqui oblongi, fusco-testacei, sub-apicales paullo breviores et crassiores, ultimo majore, elongato, apice acuminato. Truncus niger, immaculatus, scutello mutico. Abdomen trunco paullo brevius, nigrum, nitidissimum, compressum, ano acuminato, prominulo, paullo adscendente. Pedum coxæ nigræ, femora nigra, basi apiceque testacea; tibiæ saturate testacæ, anticæ immaculatæ, posteriores in medio late nigro-picæ; tarsi pallide testacei, ungulis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

Mas: antennarum scapus niger, basi subcompressus; pedicellus brevis; articuli sequentes supra ut in præcedente nodosi, nodis tamen minus quadratis, angulisque minus acutis, sub-verticillatim pilosis, ultimis duobus discretis. Abdomen brevissimum, petiolo quam in illo tenuiore.

7. *Eurytoma tibialis* ZETTERSTEDT.: majuscula, nigra, profunde punctata, albo-pubescent, antennarum scapo nigro, flagello brevior, lineari, articulis obtusis, ultimo elongato, pedibus nigris, tibiis anticis geniculis tarsisque saturate testaceis; abdomine compresso, subtus basi testaceo; oviductu exserto, reflexo. ♀.

Mas: abdominis petiolo distincto; flagello piloso, articulis uno latere sub-quadrato-nodosis, truncatis, ultimis duobus contiguis.

Habitat in Gottlandia. Dom. ZETTERSTEDT.

Maxima inter nostrates hujus generis, robustula. *E. nodulari* simillima, sed duplo major, profundius punctata, antennis brevioribus. Caput transversum, thorace latius, nigrum, profunde confertim punctatum, albo-pubescent; ore obscure testaceo; oculi laterales, modice prominuli, glauci. Antennæ insertæ foveolæ angustæ mediæ frontis, approximatae; scapus vertice fere humilior, cylindricus, ater, nitidus; pedicellus brevis, sub-globosus, niger; flagellum capite parum longius, nec basi angustatum nec apice incrassatum, nigrum, immaculatum, tenue albo-pubescent, articulis æqualibus, sub-ovatis, apice truncatis, apicali elongato, acuminato. Thorax crassus, supra convexus, niger, immaculatus, profunde crebre punctatus, dense pubescens. Scutellum mediocre, distinctum, supra parum convexum, colore, punctura et indumento thoracis. Metathorax declivis, niger, profunde rugoso-punctatus. Abdomen trunco vix brevius, valde compressum, rotundatum, nigrum, nitidissimum, subtus ad basin obscure testaceum, ano acuminato; oviductu prominulo, reflexo. Pedes nigri, nitidi; femoribus omnibus apice, tibiis anticis totis, reliquis basi apiceque saturate testaceis; tarsi omnes testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinae, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

Mas: Femina minor, gracilior, ceterum colore convenit. Antennæ capite duplo longiores; scapus basi sub-compressus; pedicellus brevissimus, nodiformis, articuli sequentes rachi tenui, inæquali, latere superiore nodo sub-quadrato, a sequente remoto, præditi, insuper sub-verticillatim longius pilosi, articuli apicales minores, contigui, ultimus brevior, acuminatus. Abdomen brevissimum, compressum, ano obtuso; petiolo elongato, sub-cylindrico. Pedes et alæ omnino ut in femina.

8. *Eurytoma brachycera* DALM.: pusilla, nigra, subtiliter punctulata, tenue pubescens, thorace gibbo, antennarum flagello piloso, articulis uno latere breviter quadratò-nodosis, truncatis, pedibus nigris, geniculis, tibiis anticis tarsisque testaceis; abdomine parvo, subgloboso. ♂.

Habitat in Westrogothia. Dom. DALMAN. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.; in Scania. Dom. ZETTERSTEDT.

E. nodulari ♂ affinis, sed minimis ejus adhuc minor, nodulis antennarum brevioribus, thorace magis gibboso, abdomine parvo, globoso, ab illo distincta. Caput breve, transversum, antice modice convexum, nigrum, subtiliter punctulatum, tenue albo-pubescens; ore testaceo. Oculi laterales, modice prominuli, obscure brunnei. Antennæ insertæ mediæ fronti, capite plus duplo longiores; scapus niger, nitidus, basi sub-compressus, medio dilatatus; pedicellus brevissimus, nodiformis, articuli sequentes rachi tenui, inæquali, latere superiore nodo breviter quadrato, obtuso, a sequente remoto, præditi, insuper sub-verticillatim longius pilosi, articulo ultimo tenuiori, elongato, acuminato. Thorax gibbus, supra convexus, niger, sub-opacus, punctulatus, albo-pubescens. Scutellum modice elevatum, apice rotundatum, omnino muticum, colore et punctura thoracis. Metathorax declivis, niger, ruguloso-punctatus. Abdomen trunco multo brevius, parvum, globosum, parum compressum, nigrum, nitidissimum; petiolo modice elongato, sub-cylindrico. Pedes nigri, nitidi; femoribus omnibus apice, tibiis anticis totis, reliquis basi apiceque testaceis; tarsi omnes pallide testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali fuscis.

9. *Eurytoma minor* DALM.: parva, nigra, subtiliter punctulata, albo-pubescent, antennis longioribus, tenuioribus, flagello piloso, articulis uno latere sub-quadrato-nodosus, truncatis, pedibus nigris, geniculis, tibiis anticis, tarsisque testaceis; ano acuminato. ♂.

Habitat in Westrogothia et Smolandia passim.

E. nodulari ♂ simillima, sed minimis ejus adhuc fere minor, gracilior; antennis longioribus, tenuioribus, nodis magis elongatis, minus crassis, ab illo distincta videtur. Caput transversum, nigrum, subtiliter punctulatum, tenue albo-pubescent; ore testaceo. Oculi laterales, modice prominuli, glauci. Antennæ insertæ mediæ fronti, approximatae, capite fere triplo longiores; scapus niger, nitidus, basi sub-compressus, medio dilatatus; pedicellus brevissimus, nodiformis; articuli sequentes rachi tenui, inæquali, latere superiore nodo sub-oblongo, minus crasso, obtuso, a sequente remoto, præditi, insuper sub-verticillatim longius pilosi, articuli apicales minores, ultimo tenuiori, acuminato. Thorax minus crassus, supra modice convexus, niger, punctulatus, tenue albo-pubescent. Scutellum sub-ovatum, apice rotundatum, muticum, colore et punctura thoracis. Metathorax brevis, declivis, ruguloso-punctatus. Abdomen trunco multo brevius, sub-compressum, nigrum, nitidissimum, ano sub-acuminato. Pedes nigri, nitidi; femoribus omnibus apice, tibiis anticis totis, reliquis basi apiceque determinate testaceis; tarsi omnes pallide testacei, ungulis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque ordinariis fuscis.

10. *Eurytoma rufipes* DALM.: media, nigra, punctulata, albo-pubescent, antennis basi no-

dosis, apice elongato moniliformibus, scapo testaceo; pedibus rufo-testaceis, femoribus posticis macula nigra. ♀.

Mas: antennarum scapo basi tantum testaceo, flagello articulis pilosis, uno latere parum profunde truncato-nodosus.

Habitat in Westrogothia rarius. Dom. DALMAN. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.; in Gottlandia. Dom. ZETTERSTEDT.

Statura præcedentium. *E. cynipsea* vix dimidio major. Caput magnum, thorace nonnihil latius, antice parum convexum, nigrum, opacum, punctulatum, dense albo-pubescent; ore testaceo; oculi laterales, rotundati, modice prominuli, brunnei. Antennæ insertæ foveolæ angustæ mediæ frontis, approximatae; scapus vertice non altior, cylindricus, testaceus; pedicellus brevis, sub-globosus, obscure testaceus; flagellum capite multo longius, apicem versus nonnihil incrassatum, nigrum, articulis basalibus nodosis, reliquis elongato-moniliformibus, apicali elongato, acuminato. Thorax niger, opacus, tenue albo-pubescent. Scutellum apice rotundatum, omnino muticum, colore et punctura thoracis. Abdomen trunco vix longius, nigrum, nitidissimum, compressum, subtus carinatum, ano breviter acuminato; oviductu parum prominulo adscendente. Pedes forma ut in congeneribus; coxis nigris, femoribus, tibiis tarsisque omnibus rufo-testaceis; femoribus posticis medio macula nigra decoratis. Alæ hyalinæ, nervulo ordinario testaceo.

Mas: gracilior, antennis pilosis, nodulis brevioribus, scapo basi tantum testaceo; abdomen brevissimum, ano obtuso, petiolo elongato; cætera ut in femina.

11. Eurytoma flavimana DALM.: media, nigra, punctulata, albo-pubescent, antennis filiformibus, pilosulis, scapo sub-flavo, pedibus anticis cum coxis luteis, posteriorum geniculis tarsisque testaceis. ♀.

Mas: antennis scapo basi testaceo, flagello articulis pilosis, uno latere parum profunde truncato-nodoso; prothorace antice utrinque flavo-maculato.

Habitat in Smolandia et Westrogothia passim; in Scania. Dom. ZETTERSTEDT.

Species coxis anticis flavis optime distincta. Magnitudo et fere statura *E. rufipedis*. Caput thorace nonnihil latius, parum convexum, nigrum, opacum, confertim punctulatum, albo-pubescent; ore ferrugineo; oculi modice prominuli, nigro-brunnei. Antennarum scapus vertice vix altior, sub-flavus; pedicellus breviter conicus, niger; articuli reliqui filiformes, moniliformes, pilosuli, ultimo majore, elongato, apice acuminato. Thorax niger, opacus, confertim punctulatus, albo-pubescent, immaculatus. Scutellum muticum, colore et punctura thoracis. Abdomen trunco vix brevius, nigrum, nitidissimum, conoideum, compressum, ano acuminato; oviductu parum prominulo, adscendente. Petiolus brevis, crassiusculus. Pedes antici cum coxis lutei, posteriores nigri, geniculis tarsisque testaceis. Alæ hyalinae, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

Mas: nonnihil robustior; antennis longius pilosis, nodulis brevioribus, scapo basi testaceo; collo antice utrinque macula flava ornato; abdomen brevissimum, ano obtuso, petiolo elongato.

12. Eurytoma flavipes DALM.: parva, nigra, confertim punctulata, albo-pubescent, anten-

narum flagello piloso, articulis crassis, brevibus, uno latere quadrato-nodosis, truncatis, pedibus cum coxis anticis luteis, femoribus tibiisque posterioribus medio late nigris; ano obtuso. ♂.

Habitat in Westrogothia. Dom. DALMAN. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.

Statura et summa similitudo *E. flavimanæ* ♂, sed dimidio minor, antennarum articulis brevioribus, prothorace immaculato et colore pedum alio. Caput nigrum, subtiliter crebre punctulatum, albo-pubescent; ore testaceo; oculi laterales, modice prominuli, obscure brunnei. Antennarum scapus niger, basi sub-compressus, medio dilatatus; articulis sequentibus ut in *E. nodulari* nodosis, nodis tamen minus quadratis angulisque minus acutis, insuper sub-verticillatim longius pilosis, apicali tenuiore, elongato, acuminato. Thorax niger, immaculatus, subtiliter confertim punctulatus, tenue albo-pubescent. Scutellum sub-cordatum, parum elevatum, apice rotundatum, concolor. Metathorax declivis, niger, obsolete ruguloso-punctatus. Abdomen brevissimum, compressum, nigrum, nitidissimum, ano obtuso; petiolo elongato, sub-cylindrico. Pedes lutei, antici cum coxis immaculati, femoribus tibiisque posterioribus in medio late nigris; tarsi omnes pallide testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmatali fuscis.

13. *Eurytoma nigrita* DALM.: media, nigra, punctatissima, albo-pubescent, antennis æqualibus, filiformibus, scapo pedibusque luteis, femoribus anterioribus supra nigro-notatis, posticis nigris; abdomine compresso, ano acuto, prominulo. ♀.

Var. β. minor, antennarum basi tantum testacea, tibiis posticis infuscatis.

Habitat in Westrogothia et Smolandia minus frequens.

Magnitudo et fere statura *E. appendigastri* ♀, nonnihil tamen longior. Caput transversum, thorace nonnihil latius, nigrum, evidenter confertim punctatum, pube albida dense obsitum; ore testaceo. Oculi laterales, modice prominuli, brunnei, sæpe in mortuis pallidi. Antennæ medio frontis insertæ; scapo tenui, tereti, luteo, vix altitudine verticis; flagellum sub-lineare, teres, nigro-fuscum, basi interdum luteum, capite dimidio longius, articulis æqualibus, ultimo elongato, acuminato. Thorax convexus, niger, immaculatus, confertim punctatus, parce pubescens, collari crassiusculo, antice truncato. Scutellum nigrum, parce pubescens, crebre punctatum, apice rotundatum. Metathorax declivis, supra obsolete impressus. Abdomen longitudine fere trunci cum capite, nigrum, nitidissimum, subtus interdum ad basin dilutius, compressum, subtus carinatum, ano acuto, prominulo, oviductu parum exserto, fusco. Pedes, forma hujus generis vulgari, testacei; coxæ omnes corpori concolores; femoribus anterioribus supra nigro-notatis; posticis nigris, basi apiceque testaceis; tarsi testacei, apice fusci. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

Var. β. differt tantum tibiis posticis medio infuscatis, antennarum scapo basi tantum testaceo.

14. *Eurytoma truncata* DALM.: media, nigra, punctatissima, parce albo-pubescens, antennis breviter moniliformibus, pilosulis, apice crassioribus, sub-truncatis, pedibus luteis, femoribus tibiisque posticis nigro-annulatis; ano acuminato. ♀.

Habitat in Westrogothia rarissime. Dom. DALMAN. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.

Magnitudo et fere statura præcedentis, sed variat etiam dimidio minor; a congeneribus antennarum articulo ultimo sub-truncato bene distincta. Caput transversum, thorace nonnihil latius, antice visum parum convexum, nigrum, confertim punctulatum, tenue albo-pubescent. Mandibulæ lutescentes, retractæ. Oculi mediocres, modice prominuli, glauci. Antennæ insertæ medio frontis; scapus tenuis, niger, nitidus, vertice humilior; flagellum nigrum, apicem versus sensim incrassatum, articulis breviter moniliformibus, pilosis, ultimo crasso, apice sub-truncato. Thorax convexus, niger, immaculatus, sub-opacus, confertim punctatus, tenue pubescens. Scutellum sat magnum, apice rotundatum, colore, punctura et indumento thoracis. Metathorax declivis, confertim rugulosus. Abdomen longitudine trunci, nigrum, nitidissimum, compressum, ano acuminato; oviductu prominulo, testaceo. Pedes lutei, femoribus anterioribus basi, posticis totis, apice excepto, nigris; tibiis posticis nigro-annulatis; tarsis pallide testaceis, apice infuscatis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque fuscis.

15. *Eurytoma æthiops* DALM.: media, nigra, profunde confertim punctata, tenue albo-pubescent, antennis sub-moniliformibus, scapo nigro; pedum geniculis, tarsis tibiisque anticis intus testaceis; ano acuminato, prominulo. ♀.

Hab. in Scania, Westrogothia et Smolandia passim; in Oelandia. Dom. ZETTERSTEDT.

Magnitudo, statura et summa similitudo *E. appendigastri* ♀, variat tamen valde magnitudine.
Caput

Caput transversum, thorace nonnihil latius, nigrum, profunde crebre punctatum, tenue albo-pubescens; ore obscure testaceo; oculi laterales, modice prominuli, obscure brunnei, in mortuis sæpe glauci. Antennæ insertæ foveolæ angustæ mediæ frontis, approximatae; scapus vertice non altior, cylindricus, ater, nitidus; pedicellus brevis, sub-obconicus; flagellum capite multo longius; apicem versus nonnihil incrassatum, pilosulum, nigrum, immaculatum; articulis æqualibus, sub-ovatis, apice truncatis, apicali elongato, acuminato. Thorax niger, sub-opacus, punctatissimus, tenue albo-pubescens. Scutellum apice rotundatum, omnino muticum, colore, punctura et indumento thoracis. Metathorax declivis, rugoso-punctatus. Abdomen trunco vix brevius, nigrum, nitidissimum, compressum, subtus carinatum, ano valde acuminato, oviductu prominulo, adscendente. Petiolus brevis, crassiusculus. Pedes nigri, nitidi, femoribus omnibus apice, tibiis anticis intus, reliquis basi apiceque testaceis; tarsi omnes pallide testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmatali fusco-testaceis.

16. *Eurytoma morio* DALM.: parva, gracilis, nigra, crebre punctulata, albo-pubescens, antennis æqualibus, moniliformibus, scapo flavo; pedibus nigris, geniculis, tarsi tibiisque anticis flavo-testaceis; ano acuminato, prominulo. ♀.

Habitat in Smolandia et Westrogothia minus frequens.

Statura et magnitudo fere *E. longulæ*; colore, ano acuminato etc. ab illa facile distincta. Caput transversum, thorace nonnihil latius, antice visum modice convexum, nigrum, confertim pun-

ctulatum, albo-pubescent; ore testaceo; oculi latinales, modice prominuli, glauci. Antennæ insertæ foveolæ angustæ mediæ frontis, approximatae; scapus vertice non altior, sub-cylindricus, flavus, apicem versus interdum plus minusve infuscatus; pedicellus brevis, sub-globosus, niger; flagellum capite dimidio longius, apicem versus nonnihil incrassatum, nigrum, tenue pubescens, articulis æqualibus, rotundatis, contiguis, apicali reliquis longiori, acuminato. Thorax niger, sub-opacus, subtiliter crebre punctulatus, tenuissime pubescens. Scutellum sub-cordatum, parum elevatum, colore punctura et indumento thoracis. Metathorax declivis, magis nitidus, rugulosus. Abdomen longitudine trunci nigrum, nitidissimum, basi subtus sæpe dilutiore, conoideum, compressum, ano acuminato; oviductu prominulo, adscendente. Petiolus brevis, crassiusculus. Pedes nigri, nitidi, geniculis, tibiis anticis apiceque posterioribus flavo-testaceis; tarsi omnes pallide testacei, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervo ordinario testaceo.

17. *Eurytoma afra*: media, nigra, confertim punctulata, albo-pubescent, antennis breviter moniliformibus, scapo luteo; prothorace utrinque flavo-maculato; ore pedibusque testaceis, femoribus basi, tibiis posticis medio infuscat; ano vix prominulo. ♀.

Var. β. pedibus testaceis, femoribus posticis parum infuscat. ♀.

Habitat in Westrogothia. Dom. DALMAN. var. β. in Smolandia semel inventa.

Affinis *E. nigræ*, sed distincta; minor, magis gibba, antennarum articulis multo brevioribus, ano sub-obtuso. Caput magnum, transversum, thorace nonnihil latius, antice visum modice con-

vexum, nigrum, sub-opacum, confertim punctulatum, albo-pubescent; ore testaceo; oculi laterales, modice prominuli, in exsiccata dilute brunnei. Antennarum scapus vertice vix humilior, tenuis, sub-cylindricus, luteus; flagellum scapo plus duplo longius, extrorsum parum incrassatum, brevissime pubescens, articulis rotundatis, transversis, sub-æqualibus, apicali acuminato. Thorax elongatus, niger, sub-opacus, subtiliter punctulatus, tenue pubescens; collari brevi, concolore, utrinque antice flavo-maculato. Scutellum mediocre, sub-ovatum, depressum, colore et punctura thoracis. Metathorax declivis, niger, rugoso-punctatus, dorso longitudinaliter cancellatus. Abdomen longitudine thoracis, minus compressum, supra convexum, subtus carinatum, nigrum, nitidissimum, ano vix prominulo, sub-obtuso. Pedes testacei; femoribus omnibus basi tibiisque posticis medio infuscalis; tarsi pallide flavescents, unguis nigris. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali pallidis.

Var. β. differt pedibus magis testaceis. Vix specie distincta.

18. *Eurytoma maura* DALM.: parva, nigra, subtiliter punctulata, tenue pubescens, antennis filiformibus, scapo flavo; pedibus testaceis, femoribus tibiisque posticis medio nigris; ano acuminato. ♀.

Habitat in Westrogothia et Smolandia rarius.

E. morioni affinis, sed dimidio minor, magis gibba. Caput transversum, thorace latius, nigrum, confertim subtiliter punctulatum, tenue pubescens. Mandibulæ testaceæ. Oculi modice prominuli, glauci. Antennæ insertæ medio frontis, approximatae; scapus vertice vix altior, sub-cylindricus,

testaceus, apice infuscatus; flagellum capite dimidio longius, fere lineare, apice perparum incrassatum, totum nigrum, tenue albo-pubescent, articulis æqualibus, sub-rotundatis, contiguis, apicali elongato, acuminato. Thorax niger, immaculatus, sub-opacus, subtiliter crebre punctulatus, parce pubescens. Scutellum mediocre, parum convexum, apice rotundatum, colore, punctura et indumento thoracis. Metathorax declivis, niger, subtiliter ruguloso-punctatus. Abdomen trunco paullo brevius, nigrum, nitidissimum, compressum, ano acuminato, prominulo, paullo adscendente. Pedum coxæ nigrae; femora nigra, basi apiceque testacea; tibiæ saturate testacæ, anteriores immaculatæ, posticæ medio infuscatæ; tarsi pallide testacei, ungulis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

19. *Eurytoma gibba* DALM.: parva, crassa, nigra, confertim punctulata, parce pubescens, antennis brevibus, moniliformibus, extrorsum incrassatis, scapo nigro; pedum geniculis tarsisque testaceis; ano acuminato. ♀.

Habitat in Westrogothia et Smolandia passim; in Scania et Gottlandia. Dom. ZETTERSTEDT.

E. minimis hujus generis. Statura fere *E. appendigastri* ♀, sed triplo minor et ultra, antennis brevibus et colore pedum ab illa distincta. Caput transversum, nigrum, obsolete punctulatum, parce pubescens; ore testaceo; oculi laterales, modice prominuli, brunnei. Antennæ insertæ mediæ fronti, nigrae, immaculatæ; scapus vertice brevior, tenuis, linearis; flagellum capite paullo longius, extrorsum modice crassius, articulis breviter rotundatis, apice sub-truncatis, parum pubescentibus, apicali elongato, acutiusculo. Thorax crassus,

supra convexus, niger, sub-nitidus, immaculatus, tenuissime pubescens, obsolete punctulatus. Scutellum mediocre, colore et punctura thoracis. Metathorax declivis, ruguloso-punctatus. Abdomen compressum, nigrum, nitidissimum, subtus acute carinatum, ano acuminato; oviductu prominulo; petiolo brevi. Pedes nigri, geniculis tarsisque testaceis. Alæ hyalinæ, immaculatæ, nervulo pallide fusco.

20. Eurytoma brevicornis DALM.: parva, gracilis, nigra, obsolete punctulata, parce pubescens, antennis capite vix longioribus, scapo nigro, flagello basi tenui, extrorsum modice incrassato; pedum geniculis, tarsis tibiisque anticis testaceis; ano modice acuminato. ♀.

Habitat in Smolandia et Westrogothia; in Scania et Ostrogothia. Dom. ZETTERSTEDT.

Præcedente gracilior, sed vix longior, antennis brevioribus, basi tenuioribus, colore pedum etc. ab illa bene distincta. Caput transversum, thorace latius, nigrum, obsolete punctulatum, tenue pubescens, oculis modice prominulis brunneis, mandibulis obscure testaceis. Antennarum scapus tenuis, linearis, niger; pedicellus crassus, conicus; flagellum capite brevius, basi tenue, extrorsum sensim et modice incrassatum, nigrum, subtiliter sericeum, articulis brevibus, rotundatis, apicali elongato, acuminato. Thorax elongatus, supra modice convexus, niger, immaculatus, obsolete punctulatus, parce pubescens. Scutellum mediocre, colore et punctura thoracis. Metathorax declivis, niger, ruguloso-punctatus. Abdomen trunco manifeste brevius, parum compressum, supra convexum, subtus carinatum, nigrum, nitidissimum, ano modice acuminato; oviductu pa-

rum exserto, petiolo brevi. Pedes nigri, geniculis, tibiis anticis tarsisque testaceis. Alæ hyalinæ, nervo costali ramuloque fuscis.

21. Eurytoma pilicornis: media, longiuscula, nigra, punctulata, albo-pubescens, antennis pilosulis, sub-moniliformibus, scapo flavo, prothorace antice utrinque macula lutea ornato; pedibus nigris, tibiis anticis, geniculis tarsisque luteis; ano obtuso. ♀.

Hab. in Westrogothia et Smolandia rarius.

Statura *E. longulæ* ♀, sed major et nonnihil robustior. Caput transversum, versus os parum angustatum, antice visum modice convexum, nigrum, subtiliter crebre punctulatum, tenue albo-pubescens. Os lutescens. Oculi mediocres, modice prominuli, obscure brunnei. Antennæ thorace longiores, filiformes; scapus vertice vix altior, gracilis, flavescens, medio parum incrassatus; flagellum lineare, nigrum, articulis æqualibus, sub-rotundatis, distinctis, pilosulis, apicali acuminato. Prothorax latitudine brevior, antice truncatus, niger, obsolete punctulatus, tenue pubescens, utrinque macula humerali lutea ornatus. Thorax supra modice convexus, minus gibbus, niger, immaculatus, punctura et indumento prothoracis. Scutellum mediocre, sub-cordatum, parum convexum, nigrum, apice rotundatum, muticum. Metathorax brevis, declivis, niger, ruguloso-punctatus. Abdomen minus compressum, supra convexum, subtus carinatum, nigrum, nitidissimum, ano obtuso; oviductu parum exserto. Pedes formæ in hoc genere ordinariæ; femoribus nigris, apice flavescentibus; tibiis anticis luteis, immaculatis, posterioribus medio infuscatis; tarsis pallidis, ungulis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

- 22. Eurytoma pubicornis** DALM.: media, longiuscula, nigra, profundius punctata, albo-pubescens, antennis breviter pilosulis, submoniliformibus, scapo nigro; pedibus nigris, tibiis anticis, geniculis tarsisque lateis; ano modice acuminato. ♀.

Habitat in Smolandia, Westrogothia passim; in Scania et Ostrogothia. Dom. ZETTERSTEDT.

Magnitudo et fere statura præcedentis; profundius punctata, prothorace immaculato, antennis breviter pilosis, scapo nigro, ano acuminato, ab illa facile distincta. Variat etiam duplo minor. Caput transversum, nigrum, profunde punctatum, dense albo-pubescens; ore testaceo; oculi mediocres, modice prominuli, brunnei, in exsiccata interdum glauci. Antennæ insertæ mediæ fronti inter oculos; scapus verticem adæquans, tenuis, medio nonnihil incrassatus, basi interdum luteus; flagellum scapo plus duplo longius, sub-lineare, nigrum, breviter pilosum; articulo pedicellari brevi, sub-conico, reliquis longitudine sub-æqualibus, rotundatis, apicali elongato, acuminato. Prothorax convexus, antice truncatus, niger, profunde punctatus, tenne albo-pubescens. Thorax minus gibbus, colore et punctura omnino prothoracis. Scutellum sub-ovatum, apice rotundatum, concolor. Metathorax declivis, niger, ruguloso-punctatus, albo-pubescens, medio sub-impressus. Abdomen vix thoracis longitudine, nigrum, nitidissimum, modice compressum, subtus carinatum, ano acuminato; oviductu prominulo, adscendente. Pedes nigri, punctulati, geniculis, tibiis anticis tarsisque testaceis. Alæ albo-hyalinæ, nervo ramuloque obscure testaceis.

- 23. Eurytoma obscura:** media, longiuscula, nigra, profundius punctata, tenue albo-pube-

scens, antennis crassis, articulis ovatis, scapo nigro; pedibus nigris, geniculis tarsisque pallide testaceis; ano parum acuminato. ♀.

Habitat in Scania. A Dom. ZETTERSTEDT amicissime communicata.

Magnitudo, statura et summa similitudo *E. pubicornis*; antennis crassioribus, ano minus acuminato et colore pedum, ab illa facile distincta. Caput transversum, thorace latius, antice visum modice convexum, nigrum, profunde crebre punctatum, albo-pubescent; ore piceo. Oculi laterales, modice prominuli, in mortuis glauci. Antennæ insertæ foveolæ angustæ mediæ frontis, approximatae; scapus vertice humilior, cylindricus, niger, nitidus; pedicellus brevis, sub-globosus; flagellum capite vix dimidio longius, apicem versus incrassatum, nigrum, tenue albo-pubescent, articulis crassis, sub-ovatis, apice truncatis, apicali elongato, modice acuminato. Thorax niger, sub-opacus, profunde crebre punctatus, tenue albo-pubescent. Scutellum parum convexum, sub-cordatum, apice rotundato, omnino mutico. Metathorax brevis, declivis, niger, profunde rugoso-punctatus, medio longitudinaliter leviter impressus. Abdomen trunco brevius, modice compressum, subtus carinatum, nigrum, nitidissimum, ano parum acuminato; oviductu nonnihil prominulo, adscendente. Petiolus brevis, crassiusculus. Pedes nigri, nitidi, geniculis tarsisque omnibus pallide testaceis vel albidis. Alæ hyalinae, nervo ramuloque stigmaticali fusco-testaceis.

24. *Eurytoma longula* DALM.: media, elongata, gracilis, nigra, punctulata, antennis pilosulis, sub-moniliformibus, scapo nigro, prothorace utrinque flavo-maculato; abdomine angusto,

parum compresso, ano acuminato; pedum geniculis tarsisque testaceis. ♀.

Eurytoma obsoleta. DALM. Act. Holm. 1820. 14.

Mas: gracilior, antennarum articulis linearibus, æqualibus, elongatis, verticillato-pilosis, abdomine parvo, ano obtuso.

Var. β. tibiis anticis testaceis. ♀.

Habitat in Smolandia, Westrogothia et Scania frequens. A Dom. ZETTERSTEDT in copula inventa.

Longitudo *E. appendigastri*, sed multo gracilior. Variat valde magnitudine. Caput transversum, thorace latius, nigrum, subtiliter crebre punctulatum, tenue albo-pubescens; ore testaceo. Oculi modice prominuli, brunnei. Antennæ insertæ medio frontis, approximatae; scapus vertice non altior, cylindricus, ater, nitidus; pedicellus sub-obconicus, niger; flagellum capite dimidio longius, versus apicem perparum incrassatum, nigrum, immaculatum, articulis æqualibus, sub-ovatis, pilosulis, apicali reliquis parum longiori, acuminato. Thorax niger, confertim subtiliter punctulatus, tenue pubescens, antice utrinque macula distincta, collari flavo ornatus. Scutellum sub-ovatum, modice elevatum, nigrum, punctura et indumento thoracis. Metathorax declivis, niger, subtiliter ruguloso-punctatus, dorso cancellatus. Abdomen truncato nonnihil brevius et gracilius, conoidem, nigrum, nitidissimum, supra convexum, subtus parum compressum, ano acuminato; oviductu parum exserto, pallido. Pedes nigri, nitidi, geniculis tarsisque testaceis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali fuscis.

Mas: gracilior, antennis longioribus, articulis linearibus, æqualibus, elongatis, verticillato-pilo-

sis, prothorace utrinque obsoletius flavo-maculato, abdominis petiolo distincto, ano obtuso retracto.

Var. β. tibiis anticis testaceis; cætera omnino ut in *α*.

25. *Eurytoma guttula*: parva, gracilis, nigra, sub-nitida, obsolete punctulata, antennis sub-moniliformibus, pilosulis, scapo obscure testaceo; prothorace antice angustato, utrinque albido-maculato; geniculis, tibiis anticis tarsisque pallide testaceis, ano acuminato. ♀.

Eurytoma guttula. ZETTERSTEDT. Faun. Lapp. Mscr.

Mas: antennis longioribus; flagello piloso, articulis breviter sub-quadrato-nodosus, truncatis, ultimis duobus contiguis.

Habitat in Norvegia et Smolandia rarius; in Gottlandia. Dom. ZETTERSTEDT.

Statura *E. longulae*, sed minor, gracilior, magis nitida. Caput transversum, thorace latius, antice visum modice convexum, nigrum, sub-nitidum, obsolete punctulatum, vix pubescens; ore obscure testaceo; oculi laterales, modice prominuli, obscure brunnei. Antennæ insertæ fronti mediæ, scapo tenui, altitudine verticis, obscure testaceo; pedicello nigro, nitido, sub-globoso; flagellum nigrum, pilosum, capite dimidio longius, apicem versus vix incrassatum, articulis æqualibus, sub-ovatis, apice truncatis, apicali elongato, acuminato. Prothorax thorace angustior et humilior, sub-conicus, attenuatus, niger, sub-nitidus, obsolete punctulatus, antice utrinque macula pallide testacea vel albida ornatus. Thorax supra modice convexus, niger, immaculatus. Scutellum sub-planum, nigrum, punctulatum. Metathorax brevis, declivis, niger, ruguloso-punctatus. Abdo-

men longitudine trunci, gracile, parum compressum, subtus carinatum, nigrum, nitidissimum, apice acuminato; oviductu parum exserto, pallido. Petiolus brevis, crassus. Pedes nigri, nitidi; femoribus omnibus apice tibiisque anticis pallide testaceis; tarsi omnes albidii, unguis fuscis. Alæ hyalinæ, nervo ramuloque stigmaticali testaceis.

Mas: Femina brevior, statura omnino *E. appendigastri* ♂; ore magis testaceo; antennæ capite fere duplo longiores; scapus obscure testaceus, basi sub-compressus; pedicellus nodiformis; articuli sequentes rachi tenui, inæquali, latere superiore nodo sub-quadrato, obtuso, a sequente remoto, instructi, insuper sub-verticillatim longius pilosi; articuli apicales minores, contigui, ultimus tenuior, acuminatus. Abdomen brevissimum, ano obtuso. Pedes et alæ omnino ut in femina.

26. *Eurytoma verticillata*: media, longiuscula, nigra, obsolete punctulata, pedibus tarsisque concoloribus; antennis nodulis elongatis, sub-didymis, verticillato-pilosis; abdomine elongato, apice non truncato. ♂.

Diplolepis verticillata. FABR. Syst. Piez. p. 153. 23.

Ichneumon verticillatus. FABR. Ent. Syst. Suppl. 232. 235.

Var. β. prothorace antice utrinque obsolete flavo-maculato, geniculis, tibiis anticis tarsisque testaceis. ♂.

Var. γ. antennis minus profunde dentatis, colore pedum ut in β.

Habitat in Westrogothia passim; in Ostrogothia. Dom. ZETTERSTEDT.

Statura omnino *E. longula* ♂, sed sæpe non-nihil major, antennis evidenter nodosis, nodulo

singulo supra in medio leviter emarginato, ab illo mox distincta. Caput transversum, thorace latius; antice modice convexum, nigrum, obsolete punctulatum, tenue albo-pubescent; ore testaceo. Oculi sub-ovati, modice prominuli, brunnei, in mortuis sæpe glauci. Antennæ insertæ mediæ fronti; scapus vertice humilior, niger, nitidus, basi compressus, medio dilatatus; pedicellus brevis, nodiformis; flagellum capite triplo longius, lineare, articuli latere superiore nodulis elongatis, subdidymis vel supra in medio leviter impressis, præditi, nigri, sub-verticillatim longius pilosi, ultimus tenuior, acuminatus. Thorax minus crassus, niger, obsolete punctulatus, tenue pubescens, prothorace antice utrinque interdum flavo-maculato. Scutellum sub-ovatum, parum convexum, colore et punctura thoracis. Metathorax brevis, declivis, niger, rugoso-punctatus. Petiolus elongatus, sub-cylindricus. Abdomen trunco multo brevius, parum compressum, nigrum, nitidissimum, apice non truncato, sed modice acuminato. Pedes nigri, nitidi, tarsis concoloribus. Alæ hyalinæ, nervo stigmatæque fuscis.

27. Eurytoma pusilla DALM.: parva, gracilis, nigra, obsolete punctulata, tenue pubescens, antennis filiformibus, flagello piloso, articulis æqualibus, brevioribus, geniculis tarsisque piceis, ano obtuso. ♂.

Habitat in Westrogothia. Dom. SCHÖNHERR. Mus. Reg. Acad. Scient. Holm.

Statura *E. longula* ♂, sed dimidio minor, prothorace immaculato, articulis antennarum brevioribus, tarsis piceis, ab illo diversa. Caput transversum, nigrum, obsolete punctulatum, tenue albo-pubescent; ore obscure testaceo. Oculi laterales,

modice prominuli, obscure brunnei. Antennæ insertæ mediæ fronti, capite fere triplo longiores; scapus niger, nitidus, basi compressus, medio dilatatus; pedicellus brevissimus, nodiformis; articuli sequentes breves, rachi tenui inæquali, latere superiore nodo brevi, parum elevato, obtuso, a sequente remoto, præditi, insuper sub-verticillatim pilosi; articuli apicales minores, ultimo tenuiori, acuminato. Thorax minus crassus, niger, immaculatus, tenue pubescens. Scutellum parum convexum, colore et punctura thoracis. Metathorax niger, confertim ruguloso-punctatus. Abdomen parvum, vix compressum, supra planum, nigrum, nitidissimum, ano obtuso; petiolo elongato, sub-cylindrico. Pedes nigri, nitidi, geniculis tarsisque piceis. Alæ hyalinæ, nervo ordinario fusco-testaceo.

Spalangia.

Character generis:

Antennæ margini frontis inferiori juxta os insertæ, 10-articulatæ; articulo primo elongato, apicali maximo, acuminato.

Caput ovatum, (non transversum), nutans; fronte impressa.

Alæ nervo marginali costam longe occupante, ramulo stigmatali tenuissimo ac brevi.

Corpus elongatum, gracile, subtiliter punctulatum, villosum; prothorace magno, antice angustato; scutellum depressum, linea transversa impressum; abdomen distincte petiolatum, sub-depressum; oviductu prominulo, anali, vix infero.

Habitatio imaginis in fruticibus plantisque.

Synon. *Spalangia*, SPINOLA. LATR. DALM.

Os breve retractum; palpi breves, maxillares et labiales bi-articulati. *Mandibulæ* parvæ, sub-trigonæ, extus rotundatæ, apice edentulo. *Antennæ* margini frontis inferiori insertæ, fractæ, basi distantes, 10-articulatæ; scapo longiore, tere, sub-cylindrico, verticem superante; flagello elongato, articulis facile discernendis, apicali longiori, acuminato, crasso, in masculis lineari. *Caput* mediocre, thorace vix latius, ovatum, non transversum, nutans, versus os nonnihil angustatum, antice modice convexum; vertex latus, modice convexus; ocellis tribus linea fere recta dispositis. Frons supra antennas late, parum profunde excavata.

Thorax oblongus, minus crassus, e segmentis pluribus distinctis formatus: segmentum anticum (prothorax) magnum, antice angustatum, apice sub-rotundatum, segmentum dorsale planum, triangulare, basi latiore, segmento collari adfixum. *Scutellum* determinatum, sub-rotundatum, depressum, apice muticum. *Metathorax* valde declivis, subtiliter punctato-rugosus, plaga lævigata notatus. *Pectus* segmentis vix distinctis nullisque regularibus.

Abdomen thorace multo minus, ovato-conicum, sub-depressum, abrupte longeque petiolatum, terebra anali tubuloso-conica.

Pedes æquales, sub-mutici; femoribus medio modice incrassatis; tibiis apicem versus nonnihil dilatatis.

Alæ planæ, subtilissime ciliatæ, anteriorum nervus sub-costalis, costam longe occupans, pone medium ramulum emittens simplicem, tenuissimum ac perbreve.

Color niger, sub-nitidus.

Mas et femina statura et colore similes; antennæ maris longiores, filiformes, pubescentes, articulis elongatis, ano obtuso, segmento anali retracto; antennæ feminæ breviores; flagello basi tenui, extrorsum modice incrassato, articulis brevibus, arctius contiguis, haud pilosis; ano paullo acutiori; oviductu brevissimo, parum exserto.

1. Spalangia nigra: elongata, gracilis, nigra, nitida, subtiliter punctulata, villosa, metathorace medio lævigato, abdomine lævi, petiolo striato, tarsis fuscis.

Mas: Antennæ longitudine fere corporis, filiformes, pedicello brevi, articulis flagelli longioribus, tenue pubescentibus, ano truncato.

Femina: Antennæ breviores, extrorsum modice incrassatæ, pedicello longiori, articulis flagelli breviter moniliformibus; ano emarginato; oviductu exserto.

Spalangia nigra. SPINOLA Ins. Lig. Fasc. III. p. 167.

LATR. Hist. Nat. des Crust. et Ins. T. XIII.

p. 228. — Gen. Crust. et Ins. Tom. IV.

p. 29. tab. 12. fig. 7—8. mas.

Habitat in Westrogothia et Smolandia minus frequens.

Mas: Eurytomæ longulæ ♂ magnitudine et statura sub-similis. Caput ovatum, nutans, versus os angustatum, antice visum parum convexum, supra antennis impressum, nigrum, nitidum, subtiliter sub-remote punctulatum, pube longa fusca obsitum; ore palpisque nigro-piceis; oculi laterales, ob-ovati, modice prominuli, obscure brunnei. Antennæ margini frontis inferiori juxta os in-

sertæ; basi distantes, 10-articulatæ; scapus vertice nonnihil altior, tenuis, linearis, niger, nitidus; pedicellus brevis, sub-obconicus; flagellum longitudine thoracis cum capite, omnino lineare, tenue pubescens; articulo primo reliquis duplo longiori, articulis sequentibus æqualibus, sub-ovatis, apice truncatis, apicali elongato, acuminato. Prothorax magnus, latitudine vix brevior, antice angustatus, supra modice convexus, niger, subtiliter sub-remote punctulatus, pube fusca obsitus. Thorax capite nonnihil latior, supra sub-depressus, niger, sub-nitidus, colore punctura et indumento prothoracis. Scutellum parvum distinctum, sub-depressum, obtusum, nigrum, nitidum, subtiliter punctulatum, medio linea transversa impressum. Metathorax valde declivis, niger, ruguloso-punctatus, disco lævigatus. Abdomen thorace brevius, sub-depressum, nigrum, nitidissimum, apice truncatum, segmento ultimo retracto; petiolo elongato, sub-cylindrico, striato. Pedes nigri, nitidi; tarsi omnes fusci vel albidii. Alæ hyalinæ, pilosulæ, nervo ramuloque fuscis.

Femina magnitudine, statura et colore mari simillima, sed differt: antennis brevioribus, basi tenuioribus, extrorsum modice incrassatis; pedicello longiore; flagello articulis breviter moniliformibus, ultimo elongato, acuminato; ano utrinque emarginato; oviductu acuto, parum exserto.

Caratomus.

Character generis:

Antennæ mediæ fronti insertæ, fractæ, basi nonnihil distantes, 12-articulatæ; scapo vertice humiliori; pedicello elongato; flagello basi apiceque angusto, medio incrassato.

Caput

Caput maximum, thorace duplo latius, antice impressum, margo lateralis ante oculos bidentatus. Os prominens, basi angustatum, mandibulis validis.

Alæ ramulo stigmaticali longiori, puncto terminato, nervo costali ultra illius apicem vix producto.

Corpus breve, crassiusculum, obtusum, prothorace brevissimo, a capite sub-occultato; truncus subtiliter punctulatus; scutellum modice elevatum, apice obtusum; abdomen parvum, supra planum, subtus carinatum, apice oblique truncatum. Pedes simplices, mutici.

Synon. *Diplolepis*, FABR. — *Cynips*, FABR. — *Perilampus* (*Caratomus*), DALMAN.

Etymologia. *Caratomus* derivatur a Κάρα seu Κάρη, caput, et Τόμον, sectum vel excisum.

Os prominens, basi angustatum; palpi breves, filiformes. *Mandibulæ* validæ, sub-trigonæ, una dentibus duobus, altera tribus. *Antennæ* insertæ mediæ fronti, basi paullulum distantes, scaporum apicibus conniventibus; scapo verticem vix æquante, tenui, terete, lineari, in foveola frontis recipiendo; pedicello tenui, elongato, extrorsum sensim incrassato; flagello longitudine capitis, basi apiceque angustato, medio incrassato, sub-clavato, articulis contiguis, ægre discernendis. *Caput* maximum, crassum, thorace fere duplo latius, antice visum oblongum, transversum, antice truncatum, margo lateralis ante singulum oculum dentibus duobus validis, obtusiusculis, armatus. *Frons* supra antennas paullo profundius impressa; *hypostoma* non callosum; *vertex* latissimus, haud convexus, medio sub-impressus; *genæ* latæ.

Thorax brevis, crassus, subtiliter punctulatus; prothorax brevissimus, a capite sub-occultatus, antice rotundatus. *Scutellum* modice elevatum, convexum, basi compressum, apice rotundatum, omnino muticum. *Metathorax* valde declivis, subtiliter punctato-rugosus, sub scutello obsolete cancellatus. Pectus segmentis vix distinctis nullisque regularibus.

Abdomen thorace multo minus, breviter ovatum, sub-globosum, breviter petiolatum, supra planum, subtus compressum, carinatum, ano retracto.

Pedes æquales; femoribus vix incrassatis; tibiis apicem versus nonnihil dilatatis, apice spina minutissima armatis.

Alæ ramulo stigmaticali longiori, puncto terminato, nervo costali ultra illius apicem vix producto.

1. *Caratomus megacephalus*: nigro-cyaneus, confertissime subtiliter punctatus, antennis pedibusque piceo-testaceis, medio obscurioribus; capite maximo, antice excavato, ante oculos bi-dentato.

Diplolepis megacephala. FABR. Syst. Piez. p. 149. 2.

Cynips megacephala. FABR. Ent. Syst. II. 103. 17.

Perilampus (Caratomus) megacephalus. DALM. Mscr.

Habitat in Smolandia, ad Anneberg d. 20 Aug. semel lectus.

Perilampo lævifronte paulo minor, præsertim brevior. Caput maximum, crassum, thorace fere duplo latius, antice visum oblongum, trans-

versum, antice truncatum, nigro-cyaneum, parum nitidum, subtiliter confertissime punctulatum, glabrum, toto disco impressum, subtilissime striatum, striis ad os conniventibus; margo lateralis ante singulum oculum dentibus duobus validis, obtusiusculis armatus; frons pone antennis paulo profundius impressa; hypostoma non callosum; vertex latissimus, haud convexus, medio sub-impressus; genæ latæ, subtilissime coriaceæ. Os prominens, basi angustatum, mandibulis validis, supra fuscis, subtus testaceis; palpis albidis. Oculi parvi, ob-ovati, in mortuis pallidi. Antennæ insertæ mediæ fronti, basi paullulum distantes, scaporum apicibus conniventibus; scapus verticem vix æquans, tenuis, linearis, piceo-testaceus; flagellum longitudine capitis, piceum, basi apiceque testaceum, sub-clavatum, articulis 11; pedicellus magnus, obconicus, pallidus, articuli reliqui breves, valde contigui; apex antennarum obtuse conicus. Prothorax brevissimus, a capite sub-occultatus. Thorax quam latus manifeste brevior, nigro-cyaneus, parum nitidus, confertissime punctulatus, glaber. Scutellum thoracis colore et punctura, modice elevatum, convexum, apice obtuso, integro. Metathorax brevis, oblique declivis, nigro-cyaneus. Abdomen thorace multo minus, breviter ovatum, sub-globosum, supra planum, impressum, subtus carinatum; totum nigro-æneum, nitidum; petiolo elongato, sub-cylindrico, testaceo. Pedes fusco-testacei, femoribus omnibus tibiisque posterioribus medio magis infuscatis; tarsis testaceis, ungulis nigris. Alæ hyalinæ, nervis stigmatæque fusco-testaceis, macula sub-stigmatica ovata, obsoleta, dilute fusca.

Bidrag till kännedomen af släktena Campanularia och Syncoryna;

af

S. L. LOVÉN.

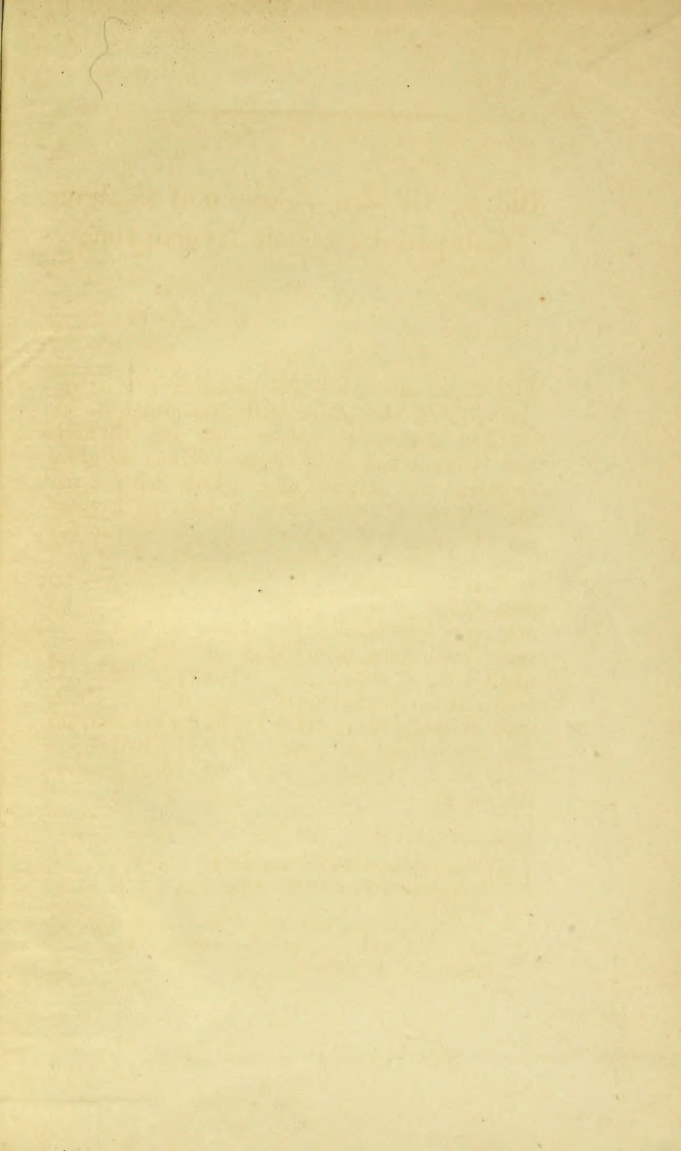
Det finnes måhända i Polypernas hela klass ingen ordning, som oftare blifvit undersökt — och stundom af utmärkta forskare — än den, till hvilken vi räkna just dessa släkten. Utom de äldre författare, som erkände eller nekade deras djuriska natur, och derom förde en het, nu längesedan slocknad strid, hafva en PALLAS, ELLIS, CAVOLINI, en GRANT ¹⁾, LISTER ²⁾ och RUD. WAGNER ³⁾ åt dem egnat särskilta afhandlingar, och EHRENBURG ⁴⁾ har på nya, genomgripande, åsigter grundat deras systematik. Det skulle derföre kunna anses åtminstone öfverflödigt att ännu tillägga något i ett af sådane män behandladt ämne, så vida icke en jemförelse af deras skrifter visade vissa skiljaktigheter, öfver hvilka det var nödvändigt att rådfråga naturen. Ur denna källa hämtades de iakttagelser, som i det följande skola framställas.

¹⁾ Edinburgh new Philos. Journal I.

²⁾ Philosophical Transactions 1834.

³⁾ Isis. 1833.

⁴⁾ Die Corallenthiere der rothen Meeres, physiologisch untersucht und systematisch verzeichnet von C. G. EHRENBURG. Berlin 1834.

JUL 87

